

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1:50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 10.—, za ino-
tensatvo D 18.—, dostavljen na de-
stino D 11:50, na izkaznice D 10.—
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslana plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1:50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4. I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. priloge, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevilni
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: III.

Maribor, nedelja 12. novembra 1922.

Številka: 257.

12. XI. 1920. - 12. XI. 1922.

Maribor, 11. nov.

Jutri praznujemo zopet obletnico
onega žalostnega dne, ko je morala v
nem ter izročiti Italiji stotisoče naših
Repallu kapitulirati naša diplomacija
pred italijanskim grozilnim izsiljevan-
jem najboljših bratov onkraj Snežnika, Ja-
vornika in Triglava. To je že druga
obletnica! Koliko jih bomo še prazno-
vali? Kdo vé! Eno pa je gotovo, da ne
bomo nehal z žalostjo praznovati ob-
letnice 12. XI. 1920, poprej, predno se
ono ozemlje, ki nam je bilo takrat na-
silno in krivično odvzeto, zopet ne
združi z našo svobodno veliko Jugosla-
vijo! To je in mora biti prisega, naj-
svetejša prisega vsega našega svobod-
nega jugoslovenskega naroda od Mari-
bora do Bitolja, od Subotice do Splita.
Dan 12. november bo ostal za nas ved-
no dan žalosti, dan spomina na žalost-
no preteklost, a ob enem upanja v
boljšo bodočnost. Kakor je za najjuž-
nejše pleme našega naroda, za Srbe,
prišel za črnim Vidovim dnevom poraza,
svetel Vidov dan zmage, tako bo prišel
prej ali slej tudi za našim črnim 12.
novembrom poraza, svetli 12. november
zmage, osvobođenja in zedinjenja naše-
ga naroda ob Soči, Idriji, Vipavi, Piv-
ki, Reki in Raši ter ob goriških, tržaš-
kih in istrskih obalah sinjega našega
Jadranskega morja. V tej zavesti, v
tem upanju, v tem pričakovanju smo
trdni, neomahljivi, neodnehljivi.

Obletnica črnega dne Rapalla pa ne
sme biti le čas obnavljanja večne pri-
sege in utrjevanja nepremagljive vere
v osvobođenje naših bratov na jugu,
ampak mora biti vedno tudi čas dela!
Ob obletnici žalostne kapitulacije se
moramo bolj nego kadarkoli sicer lotiti
dela za ureditev naše svobodne države,
kajti le ko bo naša država urejena, utra-
jena in zedinjena na znotraj, bo sposob-
na prinesiti osvobođenje onim, ki so še
izven njenih meja. To ni najiskrenejša
želja le nas tu, ki smo pošteno in ne-
okučeni s sovražnim trupom bratske-
ga razdora, ampak obenem tudi obup-
na prošnja, sveta rotnica onih stotiso-
cev, ki ječe onkraj meja, ob našem za-
suženjem morju. Toga ne zahteva le
boljša bodočnost nas samih, ampak tu-
di sploh bodočnost naših najbednejših
bratov. Kdor čuti torej res iskreno za
svoje brate onkraj Triglava, Javornika
in Snežnika, ta naj se ob obletnici
oklene z vso vneto dela za notranjo
izgraditev in uvrstitev naše države.
To se doseže s pozitivnim delom na eni,
z zdravo kritiko na drugi strani. Noben
pameten človek ne bo zanikal, da se pri-
nas — kakor v vsaki državi — tudi na
najvišjih mestih storijo marsikakšne
pogreške in napake. Zato pa še nihče
nima vzroka, da obrne državi hrbet,
ampak vsi moramo z resnim, iskranim
in ljubeznim polnim delom skrbeti za to,
da se pogreške popravijo. Le s sodelo-
vanjem vseh in le z odpuščanjem med-
sebojnih napak bomo lahko prišli v
boljše čase, ki bodo prinesli tudi svo-
bodo onim, katerih se spominjamo vsa-
ko leto 12. novembra.

Poleg tega posrednega dela pa zahteva ljubezen do naših zaslužjenih
bratov tudi še neposrednega dela. Ni
dovolj, da pripravljamo našo državo z
utrjevanjem in notranjo izgraditvijo
za dan, ko bo dovolj močna, da bo lah-
ko osvobodila brate na jugu; treba je,
da skrbimo tudi za naše ljudi onkraj
meje, da v letih suženstva ne utonejo v
tujinskem morju; kajti, kaj bi bilo
bolj tragičnega kakor to, ko bi todaj,

Posojilo za vojaške nabave v na- rodni skupščini.

Opozicija bo glasovala proti.

Beograd, 11. novembra. (Izvir-
no.) Včeraj popoldne ob 17.30 je bila
otvorjena seja narodne skupščine. Po
opravljenih formalnostih je predsed-
nik skupščine dr. Lukinić objavil, da je
sprejel poročilo finančnega odbora o
popolnitvah glede zakonskega predloga
za posojilo 800 milijonov dinarjev za
vojaške nabavke. Odbor je zaslišal
mnenje zunanjega in vojnega ministra
ter je prišel do prepričanja, da je zahtevani
kredit res nujno potreben. Na
svoji seji dne 10. novembra je odbor
sklenil predlagati narodni skupščini,
naj sprejme ta zakon s sledečo izpre-
membo: Kredit naj se porabi za nabavo
potrebščin, navedenih v seznamu voj-
nega ministra v zaupnem pismu št. A.
T. 4845 z dne 8. novembra. Duplikat
tega seznama, ki ga hrani vojni mini-

ster, naj se izroči predsedniku narodne
skupščine, da se prepreči uporaba kre-
dita v druge svrhe. Za izplačilo tega
posojila naj izda finančni minister
državne bone ter naj se vnese potrebni
znesek v državni proračun. Skrbeti se
mora, da se sklene posojilo pod naj-
ugodnejšimi pogoji. S temi dopolnitva-
mi se strinjata tudi vojni in finančni
minister. Odbor izraža nado, da se bo
kredit uporabil v koristne namene in
svrhe, ki bodo ojačile moč naše ar-
made, da bo mogla uspešno braniti
domovino pred napadi sovražnikov.

Beograd, 11. novembra. (Izv.)
Na današnjem sestanku so sklenili na-
čelniki opozicijskih skupin, da bodo
nastopili skupno proti nameravanemu
izrednemu kreditu za vojaške dobave.

Stambulijski odpotoval iz Beograda v Lausannö.

Beograd, 11. novembra. (Izv.)
Včeraj ob 13. uri je priredil ministr-
ski predsednik Pašić v Grandhotelu
slavnostni diner na čast bolgarskemu
ministrskemu predsedniku Stambolijs-
skemu Udeležili so se ga vsi člani vlade
predsednik in podpredsednik parla-
menta, pooblašeni minister Nešić ter
pomočnik ministra zunanjih zadev

Panta Gavrilović. Ob 142 uri se je
Stambolijski vrnil od avdijske pri-
kralju. G. Pašić mu je predstavil na-
zoče. Po kosilu se je razvil intimni
razgovor, ki je trajal do 3. ure, nakar
je g. Pašić spremljal Stambolijskega do
avtomobila, kjer sta se poslovila. Ob
10.35 je Stambolijski odpotoval z
Orientexpressom v Lausanno.

Neresnične vesti »Slobodne Tribune«.

Beograd, 11. nov. (Izv.) Zagreb-
ska »Slobodna Tribuna« objavlja izja-
vo Ljuba Davidovića o avdijski pri-
kralju. Dopisnika zagrebških »Novo-
sti« je predsednik demokratske stran-
ke, g. Ljuba Davidović pooblastil k
objavi, da je poročilo »Slobodne Tri-
bune« od prve do zadnje vrste neres-
nično, in ne odgovarja dejstvom.

Češkoslovaška za svojo obrambo.

Praga, 10. nov. (Izvirno.) Na seji
proračunskega odbora je izjavil mini-
ster za narodno obrambo, da je z ozi-
rom na težaven položaj Češkoslovaške
dolžnost, da je vedno pripravljena na
obrambo. Kljub temu, da je Češkoslo-
vaška zelo eksponirana, je imela do-
slej v primeru z drugimi državami
najmanjše izdatke za armado, ki ne
presega niti 15% celokupnih izdat-
kov.

Francija in lausannska konferenca.

Pariz, 10. novembra. Potrjuje se,
da bi Francija pristala na to, da se
skliče mirovna konferenca v Lausan-
ni dne 20. novembra, če bi Anglija še
nadalje vztrajala na tem, da se konfe-
renca odgodi.

Zavezniki bodo nastopili v Lausanni
enotno.

Pariz, 10. nov. (Izv.) V zbornici
je ministrski predsednik Poincaré
razpravljaval o orientnem vprašanju
ter izjavil, da je rešitev tega proble-
ma brez Rusije nemogoča. Na konfe-
renci v Lausanni bo Francija nasto-
pala sporazumno z zavezniki.

Amerika odpošlje v Lausanno
opazovalce.

London, 10. nov. Reuterjev urad
poroča iz Washingtona, da namerava
ameriška vlada poslati na konferenco
v Lausanni svoje opazovalce. Defini-

tivno se bo o tem sklepalo, ko se do-
loči rok konference.

Sprejeta demisijska senatorja Salate.

Rim, 10. nov. Ministrski predsed-
nik Mussolini je sprejel demisijsko se-
natorja Salate, vodje urada za likvi-
dacijo razpuščenega sosveta za zase-
dno ozemlje.

Reparacijska komisija se vrnila
v Pariz.

Berlin, 10. novembra. Kakor po-
ročajo listi, so delegati reparacijske
komisije danes odpotovali nazaj v
Pariz.

Vodilni angleški politiki — bolni.

London, 10. nov. (Izv.) Bonar
Law mora po naročilu zdravnikov ne-
kaj dni ostati v postelji. Tudi Lloyd
George in Asquith se ne počutita do-
bro.

Ugoden izid razgovorov z Refid-pašo.

Carigrad, 10. nov. (Izv.) Vrhov-
ni komisar zaveznikov, kateremu je
poverjena tudi politična uprava, je
imel razgovor z Refid-pašo, ki je do-
vedel do povoljnih rezultatov.

BORZA.

Curij, 11. nov. (Izv.) Predborza.
Pariz 35.00, Zagreb 2.23, London 24.88,
Berlin 0.06 sedem osmin, Praga 17.40,
Italija 23.95, Newyork 546.50, Dunaj
0.0074, Budimpešta 0.23, Varšava
0.0375, Sofija 3.85, Bukarešta 3.40.

V SOBOTO IN NEDELJO
NABIRALNI DAN
LJUDSKE KNJIŽNICE.

Ko bomo prišli v Gorico, Trst in v Istro,
našli tam le še našo zemljo, ne pa več
naših ljudi, le še grobove, ne pa več
src, ki čutijo jugoslovensko, ki ljubijo
svobodo v okrilju velike Jugoslavije!
Italijani napenjajo vse svoje moči, da
bi potujčili naše jugoslovenske Goričan-
ce, Tržačane in Istrane in pričakovati
je, da bodo ta svoj dosedanji trud m-
bljnji bodočnosti le še povečali. Da pa
ne bodo imeli uspeha, zato je treba, da
skrbimo mi tu, kajti oni tam so sami
preslabi, prešibki, da bi mogli odločiti
napadom nadmočnih, nadštevilnih na-
sprotnikov. Podpirati jih moramo mo-
ralno, a v prvi vrsti tudi gmotno! V ta
namen smo si ustanovili sicer Jugoslo-
vensko Matico, toda nikakor ni dovolj,
da smo družbo le ustanovili, treba je,
da jo tudi res podpiramo, da delamo na
to, da se čimbolj okrepi, da postane
čimbolj močna, trdna in v vsakem ozi-
ru sposobna izvršiti svojo veliko in tež-
ko, a tembolj plemenito nalogo. Radi
tega naj bo obletnica Rapalla, naj bo
12. november vsakokrat čas obnove in
postopnega dela za našo Jugosloven-
sko Matico. Le ako bo imela Jugoslo-
venska Matica dovolj sredstev, bo lah-
ko uspešno vršila svojo nalogo onkraj
meje in le ako bo vršila uspešno svojo
nalogo, se nam ne bo treba bati, da
bi vtonili naši bratje v tujinskem mor-
ju, predno zasije dan osvobođenja.

To so v glavnem naloge nas tu v
svobodni državi, katerih se moramo
zavedati vedno, posebno pa ravno še ob
obletnici 12. nov. 1920. Drugačne so na-
loge vas, bratje, ki ste tega žalostnega
dne izgubili poslednje upanje, posled-
njo nado, ki ste tega črnega dne postali
brezpravni sužnji. Vi niste le v nepre-
stani nevarnosti za svoje najprimitiv-
nejše pravice, niste le v stalni nevarno-
sti za svoj jezik, za svojo sveto nacio-
no prepričanje, ampak tudi za življenje
in imetje. Težak je vaš položaj, tako
težak, tako obupen, da ga lahko poj-
muje le oni, ki ga je sam sodoživljal —
vendar — ne klonite! Bodite kakor prvi
kristjani, močni, trdni, neomajni. Naj
brni bič sovražnih gospodarjev še tako
grozeče, še tako strašno; bodite mirni,
tihi — čakajte! Molčite in prenašajte
trpljenje, skrbite pa za eno bolj nego
za vse — da bo škoda, katero vam bo
zadal sovražni gospodar, čimmanjša, a
pred vsem — da ta škoda ne bo nikoli
imela za posledico oslavitve narodne
zvesti in narodne pozicije. Skrbite, da
skozi viharje trpljenja in ponižanj otme-
te vsaj najdražje najdražji — svojo de-
co svoji domovini! Trdno in neomajno,
vedno in brez oklevanja pa verujte
in oznanjajte — da pride prej ali slej
tudi svetli 12. november osvobođenja,
dan vašega odrešenja in poveljanja!

Fašistovska vladavina na Goriškem.

Goriški deželni odbor razpuščen. —
Fašisti — tatovi!

Gorica, 8. novembra.

(n. n.) Nova fašistovska vlada je že
takoj, ko je nastopila, pokazala jasno,
da mi primorski Jugoslovenci nimamo
ničesar pričakovati od nje, to se pravi,
nič dobrega, kajti slabo bo prišlo itak
samo po sebi.

Kakor je znano so fašisti takoj, ko
je izbruhnila njihova takojimenovana
revolucija, zasedli v Gorici vse držav-
ne urade, potem pa tudi deželni odbor
in mestni urad. Pri deželnem odboru je
bila stvar popolnoma umljiva, ker je
bil deželni odbor kot predstavitelj de-
želne avtonomije vedno hud tren v peti
fašistom, ker so ga smatrali za krepko

oporo našega narodnega gibanja na Goriškem. Znamo je, kako se je iz furlanskega Vidma pod vodstvom sedanjega fašistovskega ministra za osvobodjenje dežele Giuratiija uprizarjala najhujša gonja proti naši deželni avtonomiji, in da so šli fašisti celo tako daleč, da so uprizarili one strahovite krnske dogodke, da bi stvar potem izrabili proti deželni avtonomiji. Njihova mrznja proti deželni odboru pa je vzrastla še bolj, ko je deželni odbor določil 8000 lir podpore našemu ubogemu, po fašistovskih grozodejstvih oškodovanemu prebivalstvu v kobarškem okraju. Sedaj, ko so dobili vso oblast v svoje roke, je bila seveda prva stvar fašistov, da so se znesli nad deželni odbor, ki je bil s posebnim odlokom vojaškega poveljnika suspendiran z njegovim načelnikom dr. Pettarinom vred. Deželni glavar dr. Pettarin, ki pripada laški ljudski stranki, je bil fašistom zato silno neljub, ker zna dobro slovenski in se je pod njim uradovalo popolnoma dvojezično, pri čemur je imela slovenska enake pravice kakor italijanščina.

Fašisti pa so obenem z deželnim odborom zasedli tudi mestni občinski urad. — Goriški občinski svet ne šteje niti enega človeka, ker pri zadnjih občinskih volitvah Slovenci nismo postavili svoje lastne kandidatske liste, temveč smo skupno glasovali za laški »Gruppo d'azione«, skupino, ki je šla v volitve s poštenim gospodarskim programom brez kakih posebnih šovinistično nacionalističnih priveskov. Ta skupina je z našimi glasovi zmagala in fašiste z vsemi ostalimi strankami vred porinila v manjšino. Fašisti so že tedaj očitali tej skupini, da je s posebnim dogovorom zvezana z nami Slovenci in da potemtakem ni vredna, da bi predstavljala laško Gorico. Zato pa so se sedaj, ko so prišli do moči, vrgli tudi na goriško občino.

S strani deželnega odbora in s strani večine v občinskem svetu se je seveda nemudoma storilo vse, da bi se pri vladi v Rimu dosegla vzpostavitev v prejšnji stan. Bile so razne deputacije pri raznih ministrih in tudi pri ministrskem predsedniku Mussoliniju, ki se je dal končno prepričati, da vendar ne gre, da bi se kar tebi nič meniti pometalo v koš vse, kar temu ali onemu fašistu ne ugaja, a je velikanske koristi za prebivalstvo. Tako je potem Mussolini dal brzojaviti prefektu v Trst, da naj vse ostane pri starem. Ta brzojavka je bila po točnih informacijah oddana v Rimu že 3. novembra in je gotovo še isti ali pa vsaj naslednji dan prispela v Trst. Gorice pa ni videla, kajti v Gorici je ostalo vse tako, kakor so učenili goriški fašisti. V deželni odboru je nemoteno sedel posebni komisar, deželni odborniki z deželnim glavarjem vred suspendirani — dobili niso niti plače za prešli mesec — in ravno tako tudi velik del uradnikov — Slovencev, zlasti takih, ki so tudi politično delovali. Tiste dni, ko bi po Mussolinijevem nalogu že vse moralo biti vzpostavljeno, se je govorilo v Gorici, da

bo večina slovenskih uradnikov deželnega odbora odpuščenih.

In res, pokazalo se je, da je vse fašistovsko baharjenje z odločnostjo, doslednostjo in disciplino — prazen dim. Ona Mussolinijeva brzojavka je sicer res prispela v Trst, ali tržaški prefekt Crispo-Moncada, najvernejši oproda požigalec tržaškega Narodnega doma, poslanca Giunta, ni izvršil Mussolinijevega naloga, temveč je hitro obvestil posl. Giunta o stvari. Posl. Giunta se je seveda nemudoma odpeljal v Rim in tamkaj, pač s pomočjo ministra Giuratiija, toliko pritiskal na Mussolinija, da je leta preklical svoj ukrep o vzpostavitvi goriškega občinskega zastopa. Tako je bilo potem danes razglašeno v fašistovskem tisku, da je vlada spoznala za potrebno, da smatra goriški deželni zbor in goriški mestni zastop za razpuščena.

Toliko se je torej zanašati na besedo tistega Mussolinija, ki se je razkričal po Italiji in tudi v inozemstvu kot človek najtrdnjše volje in najmočnejše doslednosti v svojih ukrepih. Smo pač tam, kjer smo bili prej! Prej smo imeli poleg redne vlade še drugo — izredno, fašistovsko; sedaj, ko so fašisti sami na vladi, pa imamo poleg redne fašistovske vlade, še drugo, tudi fašistovsko, nekoliko nižjo kot je ona v Rimu, ki pa je vendar še vedno toliko fašistovska, da žvižga na ukrepe rimske vlade in v provinciji dela, kar sama hoče, celo ravno nasprotno od onega, kar odreja redna vlada v Rimu. Mislili smo si, da smo se s fašisti na vladi rešili nasilstva, ki so se vršila nad nami s strani neodgovornih činiteljev in da bo sedaj vsaj toliko boljše, da nas bodo pustili samo zakonitim, naredbenim potem, pa smo se zmotili. Ostalo je tako, kakor je bilo: odgovorni Rim, Mussolini, obrača, neodgovorni Trst, Giunta pa obrne! Je pač vseeno: hudič ali pa vrag! Oba sta peklensčaka!

Goriški deželni odbor je torej razpuščen. Tako smo izgubili deželno avtonomijo in vse drugo, kar je bilo v zvezi z deželnim odborom. Res je, da vse še ni odpravljeno, da uradi deželni odbor še poslujejo, toda na čelu jim stoji izredni komisar dr. Pascoli, zagrižen laški nacionalist, k bo v kratkem pometel iz uradov vse, kar je našega. Že danes se v deželni odboru ne sme več izpregovoriti slovenska beseda! V najkrajšem času bodo odpuščeni naši uradniki, a sedaj se odpravi tudi deželni odbor kot tak. Torej stojimo pred popolnim porušenjem edine oslonbe, ki smo je še imeli v deželi.

Takšna je nova laška pravica! Fašistovska!

Tako se moremo v resnici le čuditi dogodku, ki se je te dni pripetil v rihemberški občini na Vipavskem, kjer se je v zadnjem času pojavil — fašizem V Preserju, majhni vasi, je kar čez noč zrastel nov »fascio«. Ker je vas, kakor sploh vsa občina, popolnoma slovenska, so vsi ti fašisti seveda najpristnejši Slovenci. Bilo jih je 11. Tamle v ponedeljek pa se je bliskovito raznesel po vsej vipavski dolini vse do Go-

rice glas, da so karabinerji zaprli vseh 11 rihemberških fašistov. Ugotovili so namreč, da niti ni bilo v tej bandi niti enega, ki ne bi bil predkaznovan, a poleg tega tudi še to, da so bili ti fašisti tatinska tolpa, ki je pokradla okoli 50 kokoši v rihemberški okolici.

Mussolini je vsaj samo beračil in so ga zato izgnali iz Švice, njegovi sledbeniki pa so veliko naprednejši: Giunta požigalec, fašisti v Kojskem in Števerjanu bivši komunisti, ki so ob času štrajka nastopili kot pretepači in so se potem rešili fašistovskih batin v samem fašizmu, rihemberški fašisti pa navadni tatovi! Res čedna družba, vredna, da vlada državi naroda z dvatisočletno kulturo!

Politične vesti.

* Klerikalci o jugoslovenstvu. Klerikalni poslanec Brodar je dejal na obnem zboru Kmetске zveze: »V nasprotnem taboru beremo dandanes toliko o treh plemenih, o jugoslovanskem narodu, o državnem narodu. To so same fraze...« »Mi odklanjamo vse to slepomnenje o troedinem narodu in o plemenih in o enem narodu.« Gut gebrüllt, Löwe! Klerikalni poslanec je priznal, da je klerikalcem vse sama fraza in nič več. Ko je bil dr. Korošec kraljevi minister v Beogradu, je imel navdušene govore o vsem tem, kar je sedaj Brodar proglasil za fraze. Ko so klerikalci šli v opozicijo, so trobili urbi et orbi, da gredo v boj za pravo jugoslovanstvo. Koliko lahko damo na njihove izjave, vidimo sedaj, ko vse to proglašajo za fraze. Fraza jim je narodnost, fraza državnost. Največja fraza je, če si njihov parlamentarni klub nadeva jugoslovansko ime. Njihova ime je latinsko in njihova država je papeški Rim. Toda tudi to je fraza, ker njim gre le za za oblasti in moč: vera, katolicizem, ljubezen do bližnjega — vse to so fraze.

* Stambulijski o Macedoncih. V svojem lepem in zanimivem govoru pred beograjskimi novinarji se je izjavil g. Stambulijski tudi glede Macedonije in Macedoncev in je dejal: Bolgarska si ne želi Macedonije. Absolutno ne mislimo na to, ker smo prepričani, da so macedonski begunci in Macedonci sploh zelo nemiren element. Sprejmite jih Vi. Naj bodo Vam ajalal! Macedonci so nemiren element in mi se jih branimo. Izjavljam Vam, če bi Bolgarska imela kako kolonijo, bi takoj tja poslala macedonske emigrante. Tako gospodin Stambulijski. S temi besedami je dobro označil dejanske razmere v Macedoniji. Za ta nemiren element pa zahtevajo slovenski klerikalci avtonomijo na podlagi narodne samoodločbe! Na »nemirne elemente«, to se pravi civilizatorčno še nezrela plemena, hočejo aplicirati moderni politični princip. Kako bi pač izgledala v praksi ta avtonomija kulturno neavtonomnih Macedoncev, Skipetarjev, cinčarjev, Turkov? Na Balkanu hočejo drugo Mehiko! Klerikalne fraze so piščljiv oreh.

čas nepotrečne besede. Niti krčev niti zlovolje ni bilo. Gospodična Lizika je ždela v kotu pri oknu in se pod svojo tenčico tiho merila; tupatam se je trudila, da bi ulovila sestrino roko. Bakster se je zavil v svojo iznova najdeno srečo tako sebično kakor kak ženin; mirno in tiho se je smehljajal vso pot.

»Dokler vem, da se Nežica ni sama končala,« mi je dejal, »Vam odkrito povem, da mi prav nič ni do tega, kaj in kako se je prav za prav pripetilo. Kakor skala je trda — naša Marija. Vedno je bila taka. Ona bi ne hotela umreti.«

Vodili smo jo po peronu, kakor bi bila slepa in nato smo jo spravili v kočijo. Pol ure je trajala vožnja do Holmescrofta; bila je največja težava vsega dneva. M'Leod se je ravnal po svojih napotkih. Nikogar ni bilo ne na vrtu ne v hiši; večna vrata so bila na stečaj odprta.

Gospodična Marija je skočila z voza, pohitela naprej in stopila prva v dvorano.

»Bali, Lizika,« je zaklicala.

»Bojim se, oh, kako se bojim!«

»Pojdi!« Njen glas je bil ves drug. Čutil sem, kako se je Baxter zgenil.

* Pri občinskih volitvah v Sofiji so zmagale opozicijske stranke nad zemljoradniki.

* Ameriške volitve. »New York Herald« poroča, da so dobili pri volitvah v reprezentančno zbornico republikanci 228, demokrati 204, socialisti 1 mandat. V prejšnji zbornici so imeli republikanci 150 glasov večine. Sedajne volitve pomenijo torej veliko zmago demokratov. V senatu imajo republikanci 53, demokrati 42, kmetje 11 mest.

Dnevna kronika.

— Heil »Straža«! Predzadnja številka glasila klerikalne stranke nadaljuje svojo najnovejšo politiko. Sedaj je vzela pod svoje okrilje Rapidovce in je silno vesela, da so ti Germančki zmetali Sokoliče iz Götzove dvorane. »Zillier-Zeitung« bo torej lahko sčasoma prenehala in nemško politično društvo tudi, saj še poslanci SLS v obmojnih krajih na svojih shodih nemško govorijo.

— Veselica vinske trgačve v Radvanju pri Mariboru, dne 5. novembra. V korist šolski kuhinji se je obnesla nepričakovano in naravnost sijajno. Da je veselica izborna uspešla, gre v prvi vrsti zasluga prireditelji blagi g. grofici Sikingen, v drugi vrsti pa vsem mnogobrojnim blagim darovalcem bogatih darov, zlasti Alfredu vitezu pl. Rosmanitu za darovanega pujska, županu Rotnerju za pitano gos s kletko, Sunko Francu za petelina s kletko, gostilničarju Krajncu Francu za par piščancev s kletko in mnogim drugim iz Maribora in Radvanja za buteljke, likerje, šunke, klobase, torte, pecivo, slaščice, kostanje, cvetlice in raznovrstno blago. Ti darovi so tvorili bogat srečolov. Okrajni glavar g. dr. Lajsiš je dobljeni glavni dobiček — pujska — daroval šolski kuhinji, s čim je izzval živahno dražbo, ki je vrgla znaten skupiček. Vsi prostori Anderletove gostilne, okrašeni z zelenjem in grozjem, so bili nabito polni tako, da dve tretjini obiskovalcev niste mogli vstopiti. Svirali ste dve godbi. Šolska učenka je v imenu šole pozdravila udeležence ter se jim in dobrotnici grofici Sikingen v imenu ubogih otrok v obliki deklamacije ganljivo zahvalila. Novo ustanovljeni mešani pevski zbor učiteljsva treh šol je zapel več izbranih pesmi. Ob velikem navdušenju je obiskala skupina viničark v dolgem sprevodu veselico. Ples, petje in raznovrstna zabava je ob zvokih godbe zaključila to dobrodelno prireditev. Vsem, ki so na kateri si bodi način pripomogli k sijajnemu uspehu, v imenu revnih otrok najsrčnejšo zahvalo. Ob tej priložnosti je daroval g. Srečko Pihlar, trgovec z manufakturo v Gosposki ulici v Mariboru, »javni šolski knjižnici« v Radvanju 100 dinarjev, kar blagovolj javnosti zlasti prebivalstvo občine Radvanje upoštevati, a naknadno je darovala gospica Časova Fanika iz Dravograda v ta namen 50 dinarjev. Tudi tema dva dobrotnikoma najsrčnejšo zahvalo in Bog plati!

»Ničesar ni tu, kar bi moglo človeka prestrašiti.«

»Oče nebeški!« je vzkliknil Baxter. »Po stopnicah je stekla. Pojdva rajši za njo.«

»Ostaniva na vrtu. Šla je v spalnico.« Čula sva, kako so se duri meni tako dobro znane sobe odprle in zaprele. Obstala sva v svetli dvorani, koder se je širil ometen duh cvetlic.

»Odkar smo hišo prodali, nisem več prestopil njenega praga,« je vzdihnil Baxter. »Kako ljubo, kako mirno je tu! Uboga Nežica je vedno prenašala in negovala cvetlice.«

»Mirno?« sem se začudil, a mahoma sem umolknil; čutil sem v svoji izmučeni duši, da je govoril sollicitator resnico. To je bila svetla, prostorna, značajna hiša, prepolna udobnosti in miru! — miru bolj ko vsega. Drzno sem stopil v obednico. V kamini je plapolal ogenj, ček, ki so ga bili skrbni in vpljudni M'Leodovi zanetili. Ni me obhajal strah; groza ni prežala name v vseh kotih. In v sprejemnici, kamor si iz tehtnih vzrokov nikoli nismo upali, je bilo solnčno in mirno in so huhtele rože, kakor je navada v hiši, kjer bivajo srečni ljudje.

(Dalje prihodnjé)

Rudyard Kipling:

Zdravnik hiše.

(The House Surgeon.)

Iz angleščine prevedel K. P.

(Dalje).

»Vi tudi že dolgo spite v tej sobi, kajne? In ste davi le skoro strmoglavili skozi okno, ko Vas je dušilo.«

»To je res,« je prikimala. »In prejkone bi se bila ubila, kakor — kakor se je nemara ubila Nežica.«

»Da se je to pripetilo, bi trdili Vaša lastna sestra in Vaš bratranec in Vaša strežnica, da ste se sami končali. Potrudite se v Holmescroft in si le še enkrat ogledite kraj nesreče.«

»Vi lažete,« mi je dejala povsem mirno. »Vam ni do tega, da bi šla ogledat okna, nekaj drugega nameravate z mano. Opozarjam vas, da smo protestantske vere. Ne verujemo v molitev za mrtve. Kakor padajo drevesa...«

»Da. Moja trditve je upravičena. A Vi venomer mislite, da se je Vaša sestra sama končala — «.

»Ne! Ne! Vedno sem mislila, naj bi se bila v sodbi zmotila.«

»Arthurs se je oglasila za stolom: »Oh, gospodična Marija, saj ste trdili

od vsega početka, da se je gospodična Nežica sama umorila; in gospodična Lizika Vas je seveda posnemala. Le gospodič — gospod John je bil drugih misli in je Vašo sestro branil. In lahko bi šla prisegla na Sveto pismo, da ste se Vi hoteli davi sami končati.«

Gospodična Marija se je nagnila k meni in mi položila prst na rokev.

»Če me pot v Holmescroft ubije,« je dejala, »Vam bo vso večnost težilo vest, da ste umorili svojega bližnjega.«

»To me ne plaši,« sem odgovoril. — Spomnil sem se, kakše muke je povzročal v Holmescroftu le sam odsev njenih muk; zlasti pa sem se spomnil tiste neme stvari, ki je napolnjevala vso hišo s svojim kopnenjem, da bi se potopila kak živi duši. In čutil sem, da je na svetu še dokaj hujših stvari.

Baxter je osupnil, ko je čul o namestovanju poti, a na sam mig strašne ženteline je odhitel, da pripravi, kar je bilo za potovanje potrebno. Nato sem brzojavil M'Leodu in mu naročil, naj odide popoldne s svojo družino iz Holmescrofta. Gospodična Marija naj bi bila sama s svojo rajno sestro, kakor sem bil tudi jaz z njo sam.

Bal sem se, da bo spotoma sitnarila; ali priznavati moram, da ni zinila ves

— Iz Uradnega lista. Uradni list z dne 8. novembra prinaša izpremembe zakona o obmejnih veterinarskih postajah in državnih obmejnih veterinarjev, zakona o zamenj perperjev, zakona o likvidaciji za plačila v inozemstvu, zakona o varstvu redkih ali za Slovenijo tipičnih in za znanstvo pomembnih živali in rastlin in o varstvu špilj, zakona o izenačenju predpisov o prevozu lovskih čast v Sloveniji ter celo vrsto razglasov osrednje vlade in pokrajinske uprave. Učiteljsko oporazje na natečaj za sprejem rednih slušateljev v višjo predagoško šolo v Beogradu.

— Predavanje o naši državi v Nizzi. V prostorih trgovske zbornice v Nizzi je nedavno predaval o naši državi in o naših razmerah ataše francoskega poslaštva v Beogradu, g. A. Musset. — Predavatelj je med vojno spisal lepo knjigo o Srbiji in je na glasu kot dober poznavalec naših razmer. Musset je zlasti povdarjal, da je uvoz iz Francije v našo državo minimalen, dočim se je uvoz iz Nemčije dvignil od 4% celotnega uvoza l. 1919 na 45% l. 1921. Musset je vabil francoske trgovce, naj pogostejše obiskujejo jugoslovanske pokrajine.

— JAD »Triglav« v Ljubljani je imel svoj semestralni občni zbor v soboto, dne 28. oktobra 1922 v zbornici ljubljanske univerze. Iz obdobjevga poročila je bilo razvideti, da ima društvo od svoje ustanovitve sem, to je od 7. maja t. l. mnogo lepih uspehov zaznamovati. Društveno delo bilo je vsled primanjlovanja gmočnih sredstev in društvenih prostorov sicer zelo oteženo, vendar se je društvo s pomočjo nekaterih požrtvovalnih starejšin kmalu gmočno opomoglo, vprašanje društvenih prostorov pa bo v kratkem rešeno in tako podan važen predpogoj za uspešno delovanje ljubljanskega »Triglava«. »Triglav« v Ljubljani, ki je ob svoji ustanovitvi imel 36 članov, šteje danes 84 članov. Starejši člani so dobili iz rok tov. predsednika po občinskem slovesnem obredu na občnem zboru društvene trakove. Na občnem zboru se je sklenilo ustanoviti v društvu začasno kulturni, pevski in sokolski odsek ter tako razdeliti delo med društvene. Kulturni odsek bo prirejal debatne večere, različna predavanja in poučne ekskurzije. Prvi debatni večer se vrši v petek 10. nov. t. l. in sicer o društvenem programu in o predlogih, ki pri tem doje na dnevni red na »Triglavanem zboru« v Mariboru, dne 3. februarja 1923. Pevska sekcija je pričela s pevskimi vajami in bo v kratkem nastopila na akademiji. Sokolski odsek ima naloge, razširjati sokolsko idejo med napredne akademike, skrbeti, da zahajajo člani-telovadci v sokolske telovadnice in prirejati predavanja o »Sokolstvu«. Društvo priredi v kratkem v spomin pred 10. leti umrlemu svojemu častnemu članu, nepozabnemu pesniku Antonu Aškercu, Aškercov večer s primernim programom; čisti dobiček tega večera naj bo namenjen postavitvi Aškercovega spomenika. Predsednikom je bil na občnem zboru zopet izvoljen tov. Mejak Ervin, cand. iur., novoizvoljeni odbor pa se je na svoji seji konstituiral sledeče: Roš Mirko, cand. iur., podpredsednik, Razboršek Ivan, cand. iur., tajnik, Erhartič Ivo, stud. tech., blagajnik, Mojzer Anton, cand. iur., knjižničar, Skalič Zdenko, stud. tech., gospodar, Rus Vilko, stud. phil. arhivar, Zah Jože, cand. ing. odborov nam. Za revizorja sta bila izvoljena: Vrbič Pavel, cand. ing. in Hočvar Mirko, cand. iur. V društv. častnem sodu so: Pureber Emil, cand. iur., Čermak Fr., cand. iur., Grmovšek Srečko, cand. iur., Majaron Nande, stud. iur. in Čok Bernard, stud. med.

— Železniški zdravniški. Prometno ministrstvo izdeluje nov pravilnik za železniške zdravniške, ki bodo v bodoče nastavljeni delavskih fondov, ne pa državnih kakor doslej.

— Vojaške predstave v Sarajevu. Po vzgledu zagrebškega narodnega gledališča je uvedlo tudi sarajevsko gledališče brezplačne vojaške predstave.

— Največji vulkan na svetu je izsijal znani raziskovalec centralne Afrike sir Charles Ross in sicer v okolici jezera Tanganika v bivši zapadni nemški Afriki. Domačini ga nazivajo Ugoro Ngoro. Vulkan ni vedno aktiven.

— Hudožestveniki v Zagrebu. Hudožestveniki so v torek prispeeli v Zagreb. Sprejem ni bil tako prijazen, kakor bi se zgodilo. G. Stanislavski je doživel v hotelu neprijeten incident. »Obzor« nehoti ilustrira zagrebški »velikomestni« milje, ko piše, da je g. Čanak odklonil stanovanje Stanislavskemu z motivacijo, da ne zna hrvaški.

— 17 milijonov spominskih poštnih znamk v spomin na kronanje kralja Aleksandra izda poštna uprava. Cena bo 1, 2 in 3 din. Izdelujejo se v Ameriki.

— Poštno-čkovni promet v Srbiji se odprl 10. novembra pri sledečih poštah: Beograd-Berza, Palanka, Niš, Leskovac, Kruševac, Aleksandrovac, Župa, Čačak, Užice, Valjevo, Vranje, Kumanovo, Skoplje, Veles, Štip, Prilep, Bitoli, Ohrid, Prizren, Uroševac, Priština in Mitrovica kosovska. Navedene pošte bodo sprejemale uplačila na položnice računoinmetnikov pri čkovnih zavodih v Zagrebu in v Ljubljani ter poštni hranilnici v Sarajevu in bodo vršile tudi izplačila na čkovne nakaznice, vse to do otvoritve poštne hranilnice v Beogradu za račun poštne čkovnega zavoda v Zagrebu.

— Pohoten duhovnik. V sarajevske zapore je dospel katoliški župnik iz okolice Dervente, Avgustin Glasković, ki je v dobi par mesecev na perverznen način zlorabil 16 fantkov, starih 9 do 12 let. Seveda, če bi bil na njegovem mestu »liberalni« inteligent, kakšen krik bi pač dvignili med ljudstvom nad »brezversko« vzgojo!

— Grafična šola v Beogradu. Ministrstvo prosvete je določilo komisijo, ki bo izdelala načrt za grafično šolo. V tej šoli bi se izšolali strokovni delavci za vse vrste tiskarskih del. Urejena bi bila internatsko, imela pa bi tudi delavnice za praktičen pouk in za vaje.

— Podpiranje brezposelnih na Češkolovaškem. Na današnji seji proračunskega odbora je bil odobren nakladni kredit v znesku 100 milijonov kron za podporo brezposelnih in pobjanje brezposelnosti. Minister za socialno politiko Habermann je poročal o naraščanju brezposelnosti, ki bo v zimski dobi še bolj narastla.

— Češkoslovaški konzul v Zagrebu. Docent na visoki šoli za trgovino in promet v Zagrebu. Na predlog profsorskega zbora zagrebške visoke šole za trgovino in promet je bil te dni imenovan g. Odon Para, češkoslovaški konzul v Zagrebu za honoriranega docenta te šole. Novi docent bo predaval konzularne vede.

— Češkoslovaška armada je sestavljena sledeče: Po narodnosti je 68 odstotkov Čehoslovakov, 21 odstotkov Nemcev, 7 odst. Madžarov in 4 odst. Rusinov, Poljakov in Romunov. Po poklicu: 6 odst. intelektualcev, 32 odst. industrijskega delavstva, 62 odst. poljedelcev.

— Nemški listi na Češkoslovaškem. V češkoslovaški republiki izhaja 2700 časopisov; od teh 684 v nemškem jeziku. Nemci imajo 272 političnih in politično-gospodarskih listov. Dnevnikov imajo 80, in sicer 58 na Češkem, 14 na Moravskem in v Šleziji ter 8 na Slovaškem. Tednikov imajo 40 in to: v Češki 27, v Moravski in Šleziji 21, na Slovaškem pa nobenega.

— Ruščina v češkoslovaških šolah. Ravnatelji srednjih šol na Slovaškem so predlagali vladi, naj mesto nemščine uvede na srednjih šolah ruščino kot obvezni predmet. — Od višjih uradnikov pa zahteva češkoslovaška vlada znanje madžarskega jezika. Vsem v poštev prihajajočim uradnikom se prizna v to svrhu posebna doklada, da si nabavijo potrebne učne pripomočke.

— Pomoč Grčiji. Naša vlada je na prošnjo grške vlade posodila Grčiji 15 normalnotirnih lokomotiv za prevoz beguncev iz Trakije.

— Četrty svetovni kongres komunistične internacionale se je otvoril 8. t. m. v Petrogradu. Predsednikom je bil izvoljen Zinovjev.

— Preveč šampanjca imajo na Francoskem. Ker pa je vsled valutnih razmer izvoz silno padel, in so vse lanske zaloge še skoraj nedotaknjene, letos ne bodo izdelovali nobenega šampanjca, temveč izdelali le navadno vino. Pri tem pa je hudo prizadeto tudi delavstvo, ki je bilo zaposleno pri izdelovanju šampanjca in bo vsled tega brez dela.

Dopisi.

Iz Slivnice nam pišejo: Prireditev dramskega odseka Jugoslov. Matice v Slivnici pri Mariboru dne 5. novembra je nad vse sijajno uspela. Pri nabito polni dvorani so paši Matičarji — zvesti si svoje težke naloge zastavili vse svoje sile in trud, da je bila prireditev res ena nenavadnih. Tako žaloigra »Ivane« kakor burka »Kakršen gospod, tak sluga« sta bili prav dobri. Čeprav je bilo proti koncu burke opažati nekaj razumljive nervoznosti naših igralcev. Posebno dobro je podal svojo vlogo mož v »Ivane«, ravno tako so bili žena, župnik in občinski sluga na mestu. Težko bolani sinček bi bil moral svoj glas temu primerno spremeniti, toda kljub temu je bil tudi on kot otrok popolnoma dober. V burki so se vsi igralci res vživeli v svoje vloge. Najbolje je bil podan prizor ekserciranja Matiččka z vojakom. Nežika je bila odlična, čeravno malo preveč plačljiva. Prav dobri so bili tudi polkovnik, poročnik Muhlič, poročnik Šalič kot značaj odkritosrčnega prijatelja in Medvedar. Tudi poročnikova zaročenka ni zaostajala. Vse tri deklamacije so bile prednašane s sočutjem in je posebno »Pesem Iredentistov« zelo vplivala na občinstvo. Tako Slivničani kakor mi okoličani čestitamo mladim igralcem-Matiččarjem na njih zmognostih ter želimo, da nas s sličnim prav kmalu zopet posetijo, kar nas bo izredno veselilo.

Hoče pri Mariboru. Tukajšnja podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je sklenila pri svojem občnem zboru v začetku tek. leta, da hoče popraviti nagrobni spomenik slov. pisatelja, pok. dr. Antona Murka ob 50letnici njegove smrti. Pokojnik je namreč služboval kot nadžupnik, dekan in šolski nadzornik v Hočah od l. 1860. do 1871, ter počivajo njegovi zemeljski ostanke na sredini hočkega pokopališča. Njegove knjige so mnogo pripomogle, da so začeli takratni štaj. Slovenci se zavedati svoje narodnosti ter ljubiti in ceniti svoj materni jezik. Silno potrebna popravila so se izvršila v tekočem poletju in na praznik vseh svetnikov so si ljudje lahko ogledali prenovljeno nagrobno kapelico z na novo pozlačenim napisom in grobnim križem iz cementa. Tudi je bil ta dan po dolgih letih njegov grob zopet pristojno okinčan in razsvetljen. Vse to pa je mogla podružnica doseči le s prostovoljnimi prispevki hvaležnih faranov, od katerih se še nekateri starejši z veseljem in hvaležnostjo spominjajo blagega Murka. Prostovoljno so prispevali: Ivan Andlovič 140 K, Pavel Vernik 120 K, Rajko Milica 100 K. Po 40 K so darovali: Vodenik Anton, Frangeš Elka, Rojko Makso, Novak Karel, Vernik Ant., Grušovnik Adam, Gselman Jožef, Vernik Ana, Frangeš Jernej, Frangeš Marija, Remenjaki Ana, Sel Jožef, Kisovar Filip in Vauhnik Mih.; 32 K je dal Franc Polak, po 28 K Kožuh Vilma in Zöhrer Jožef; z 20 K so priskočili: Rojko Jula, Hergouth M., Hergouth Franc, Vrecl Barbara, Breznik Henrik, Vidovic Ana, Vornik Barbara, Kučer Matija, Lebnik Jožef, Šančl Franc, Babič Siman, Mlakar Franciška, Stupan Mihael, Gselman Franc, Neuwirt Liza, Čiček Marija, Stupan F., Toličič Štefan, Novak Simon, Šurec Iv. Po 10 K so dali: Petek Jurij, Rečnik F., Brezner Miha, Sagadin Martin, Grašič Alojz, Lešnik Matilda, Rajzman Ignac, Žitko, Pešec Jurij, Kotnik Ana in Malajner F.; 8 K je dala Rečnik Jožefa, 6 K Kac Marija, 5 K Vošnik Marija in 4 K Gradišnik Liza; učenci 4 razreda so zložili 25 K in tiskala Preis v Peru ob Renu je poslala 2000 nemških mark. Vsega skupaj se je nabralo 1586 K in 2000 mark; popravila pa stanejo 3164 kron. Ker se pa nemške marke zaradi skrajno nizke valute tačas ne morejo zamenjati, znaša primanjkljaj še 1578 K. Ako želi še kdo kaj prispevati, se to vedno lahko stori. Vsem šlagim darovalcem pa izreka podružnica prav prisrčni: »Bog plati!« Pokojni Murko je zaslužil, da se ga hvaležno spominjajo vsi zavedni Slovenci, zlasti pa Hočani.

V SOBOTO IN NEDELJO

NABIRALNI DAN
LJUDSKE KNJIŽNICE

Prekmurje.

Osebnosti iz Murske Sobotice. Franc Kovča, dosedanji sodni predstojnik, je imenovan za sodnega svetnika; dalje so imenovani gg. sodniki dr. Mak, dr. Krvinia, Ivane in Farkaš definitivnim sodnikom. Čestitamo!

Nesreča pri delu. Mihael Blažič, posestnikov sin iz Dokležovja v Prekmurju je pomagal doma pri mlatilnem stroju podajati snopje; pri tem pa je zašel z levico med kolesje, ki mu je zmečkalo dva prsta. Moral se je podati v bolnico v Murski Soboti.

Nesrečna voznja. Ivan Kutoša, krpčevalec z jaje iz Veščice pri Murski Soboti se je pretečeno nedeljo zvečer iz Predanovce peljal proti domu. Po dobri kupčiji pa je možakar malo preveč pogledal v kozarec, in ker je hotel pred temo priti domov, je konje dobro poganjaj. Pri tem je zgrabil ravnotežje in padel pod voz. Potolkel se je po cellem životu in je obležal na cesti tako dolgo, da ga niso mimo idoč ljudje pobrali in spravili domov, odkoder so ga prepeljali v bolnico.

Fantovski pohod v tuje vas. Pretečeno soboto zvečer se je zbralo več domaćih fantov pri gostilničarju Matiji Žukcu v Satahoveh v Prekmurju, kjer je kuhal žganje. Ko so se fantje pomno v noč vračali proti svojamu domu, jih je nenadoma napadlo kakih 15 fantov iz sosedne vasi Krog, ki so bili vsi oboroženi s koli. Vnela se je huda bitka, bilo je več ali manj ranjenih. Med drugimi je zadobil Janoš Kumin v temu kolom po glavi tako močan udarec, da so ga morali spraviti v bolnico v Mursko Soboti. Kdo ga je udaril, se valed teme ni moglo ugotoviti. Tudi Žukca je nekdo v trenutku, ko je prišel na prag, udaril po glavi s kolom, vendar k sreči poškodba ni težka. Imena bojaželjnih fantov bo ugotovilo orožništvo.

Celjske vesti.

Prihodnja seja celjskega obč. odbora se vrši v ponedeljek, dne 13. t. m. ob 6. uri. Na dnevnem redu so referati posameznih odsekov.

Sokolsko društvo v Celju priredi za izvršujoče članstvo v mali dvorani Narodna dvakrat tednsko plesna vaja. — Prva vaja v nedeljo, dne 12. t. m. ob 3. uri popoldne.

Mestna občina celjska razglasi. Da se vrši javna dražba najema takozvanega Kmurovega posestva na Destu dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne na lioz mesta. Ob prevratu je nemški obč. odbor oddal posestvo v najem dr. Gollitschu, zastopniku lovškega društva »Enigkeit« kar za celih dvajset let. — Pokrajinska uprava pa je to pogodbo na predlog sedanjega obč. odbora razveljavila. Želeti je, da občinski odbor upošteva le slovenske reflektante, ker je splošno znano, kako »izbrana« nemška družba se je doslej zbirala v tej koči. Planinsko društvo bo gotovo med interesi, ker gotovo kaže, da dobijo planinci na tej točki svoje zavetišče.

Zikovec v Celju. Koncert, ki se je vršil v sredo, dne 8. t. m. v mali dvorani hotela Union, je privabil od vseh strani ljubitelje lepe glasbe. Dvorana je bila napolnjena, zanimanje ves čas veliko. Opetovani burni aplavz je pozdravljaj naše priljubljene domače umetnike, ki so se vrnili s slavo ovenčani iz tujine v domovino.

Oproščeni celjski gostilničarji. Pred celjskim okrajnim sodiščem so se zagovarjali celjski gostilničarji ker so točili poleti pivo od 22—24 K l. Sodišče pa je prišlo do prepričanja, da dobiček ni bil prevelik, vsled česar se je izreka pravomočna oprostilna razsodba.

Beračenje mladoletnih se je po Celju zadnji čas silno razpaslo. Krajevni odbor za zaščito dece je po svoji marljivi odbornici ge. dr. Kalanovi doseget, da se je prijavilo več gostilničarjev in tudi drugih strank, ki so pripravljene v resnici revne otroke vzeti po parkrat na teden na hrano. Ker pa je potrebno, da se vsako nadaljnjo beračenje otrok po mestu prepreči, se pozivlja javnost, da beračkov, ki se bodo še eventualno pojavili, ne podpira, ampak jih pouči, naj se obrnejo radi prehrane na odbor za zaščito dece. Ta bo najlažje presodil, kdo je v resnici potreben ali ne.

Pobijanje draginje in mariborska mestna občina.

O pobijanju draginje se je že toliko pisalo, razpravljalo, govorilo in posvetovalo, da ljudje nimajo več upanja, da bo draginja sploh kdaj ponehala. Tako mnenje vlada predvsem tudi pri nas v Mariboru, ki se je iz najcenejšega mesta v državi povzdignil v kratkem času do najdražjega v celi Jugoslaviji. Po mnenju klerikalcev in socialistov je temu seveda kriva vlada in država. »Vlada ne stori ničesar,« »vlada ne da nič« in druge podobne fraze slišimo od naših črno-rdečih mogotcev in čitamo v njihovih glasilih dan zadnem.

Poglejmo pa, kaj so ti kričarji in kričarji sami storili za odpravo tega največjega zla povojne dobe v svojem poldrugoletnem gospodarstvu na našem magistratu. Odgovor je zelo kratek: nič, pa še manje kakor nič! Po konstituiranju občinskega sveta so se izvolili razni odseki, med njimi tudi takozvani aprovizacijski odsek. Kaj je ta odsek od takrat pa do danes delal, tega ne ve nikdo povedati. O drugih mestih čitamo dan za dnem, da so aprovizacijski odbori oskrbeli za mesto zdaj to, zdaj ono, kar je pač najbolj času primerno, to se pravi v dobi, ko je dotično blago najcenejše. Tako je na primer zagrebški aprovizacijski odbor že meseca maja sklepal pogodbe za nabavo drv za letošnjo zimo in Zagreb je z drvmi sijajno preskrbljen. Mestna občina se je brigala, da je dobila o pravi času dovoljno število železniških vagonov za dovoz različnega blaga in za to je prebivalstvo, predvsem seveda revnejši sloji za zimo z vsemi potrebščinami dovoljno preskrbljeno. A pri nas? Doslej je ta takozvani aprovizacijski odbor ustanovil samo neko mesnico, kjer se prodaja meso dražje, kakor pa pri mesarjih in ki samo ovi- rja, da mesarjem ni mogoče stopiti na prste, ker se vedno izgovarjajo na mestno mesnico, češ da je tam še dražje. Svojočas so demokratični odborniki predlagali konzerviranje mesa za ono dobo, ko bo meso v cenah poskočilo. Takrat so črno-rdeči mogotci imeli pri rokah vse polno izgovorov, češ to ni mogoče, je preveč riskantno, občina bi se zadolžila itd. Kakor se je že pol leta pozneje izkazalo, bi se bila stvar ne le samo dobro obnesla v finančnem oziru, temveč bi tudi preprečila vsako naraščanje cen mesa, ki jih sedaj mesarji v sprčo brezglavega gospodarstva magistratnih mogotcev poljubno diktirajo. Izgovor, da občina nima sredstev za aprovizacijo mesta, ne drži. Če so se naša sredstva za brezglavo merjenje stanovanj, če se izdaja za pobiranje davkov, ki nesejo jedva 400.000 kron, kar po 300.000 K, potem bi bila pač prokleta dolžnost mestne občine, da preskrbi revnejšim slojem, pred vsem delavstvu in uradništvu cenjša živila. Na ta način bi bilo istočasno mogoče uspešno regulirati cene na domačem trgu in Maribor bi bil še lahko danes najcenejše mesto v Jugoslaviji. Zato je le za sluga klerikalno-socialistične večine, da zavzema danes Maribor prvo mesto med najdražjimi.

Pa še nekaj. Lansko leto so se ustanovila tudi takozvana občinska sodišča za pobijanje draginje. Tudi pri teh se je črno-rdeča koalicija proslavila. Vedno so udrihali po vladi, da ne ukrene ničesar zoper draginjo, čim pa je izšla naredba o pobijanju draginje in so se ustanovila ta sodišča, so bili ravno klerikalci in socialisti prvi, ki so predlagali odpravo teh sodišč, ki so držala marsikatero navijalec in verižnika v šahu. Njihov namen je popolnoma prozoren. Kričati zoper vlado, povsod, kjer je le količkaj mogoče. Čim pa vlada ustreže njihovim zahtevam, pa lop po njej in onemogočiti izvršitev vladnih odredb.

O tržnem nadzorstvu se je tudi že mnogo razpravljalo, a ključu temu ga še danes nimamo. Odkar so izpodjedli živnozdravnika Hinterlechnerja, vlada na našem trgu prava anarhija in noben magistratni večinar se ne zmeni za to. Če bi uradovalo tržno nadzorstvo, kakor se spodobi, b tudi marsikrat izstopalo dviganje cen na trgu. Sicer se krog 8. ali 9. ure prikaže nekaki nadzorniki, ki poberejo tržnino.

Živnozdravnika pa sploh ni nobene pri tržnem nadzorstvu, dašravno plačuje občina dva. Prav lahko bi se delo tako razdelilo, da bi bil eden v klavnic, drugi pa opravljal službo toli potrebnega tržnega nadzornika. Pa to j našim socialistom deveta briga. Kaj jim mar trg, draginja in take stvari, glavno je, da so na krmilu, da »vlada-jo«. Kako, to je seveda drugo vprašanje!

Koliko lepega so nam tekom pol- drugega leta obljubili ti magistratni gospodje, koliko so obljubljali pri volitvah. Človek bi mislil, če nikjer, v Mariboru bo res kakor v rajni pod klerikalno-socialističnim klobukom. Do danes pa smo se prepričali samo o nasprotnem. Draginja je vsled nesposobnosti teh gospodov dan za dnem naraščala, nalagali so se vsak mesec novi davki in to je vse, s čemur lahko stopijo pred volilce. Socialisti sicer že pridno sklicujejo shode, da svojim pristajšem »pojasnijo« svojo (zavoženo) komunalno politiko, toda to jim ne bo nič pomagalo, ali pa ravno toliko, kakor klerikalnim zaveznikom njihovo kričanje. Če bi se razpisale v Mariboru danes nove volitve, bi se vršile nedvomno pod geslom: Le ta nam županil ne bo!

Pobijanje draginje pa v Mariboru tako dolgo ne bo imelo uspeha, dokler se ne zganejo gospodje na magistratu in store svojo dolžnost. Letos je seveda že prepozno. Ali se bo to zgodilo drugo leto, je še vprašanje časa.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ljudska knjižnica

Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure
in ob četrkih od 1/2 19.—1/2 20. ure

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Mariborske vesti.

Maribor, 11. novembra 1922.

m Spominski dan na neodrešene brate priredi mariborska podružnica Jugoslov. Matice v nedeljo 12. t. m. ob 1/2 11. uri predp. v veliki dvorani Nar. doma ob priliki druge obletnice izgube Korotana in Primorja. Globoko, strašne rane je zasekal tujec v telo našega naroda. In te rane bole, skele... Toda one nas morajo boleti. Ni zdravila za nje, dokler križajo naše brate onstran mej. Izdajstvo nad njimi bi bilo, ako bi iskali mazila za svojo bol. Samo en lek je, ki bo zacelil te rane. In tega si moramo zvariti sami... Dolga in težavna pot vodi do onega svetlega dne. Zavedajmo se tega! A zavedajmo se tudi: globoka, nesebična ljubezen ne pozna ne ovir, ne žrtve. Utrujmo se ob obletnicah 10. X. 1920 in 12. XI. 1920 v tej veri! Pridite, da se v duhu poklonite narodu-mučniku tam preko, da v sreči obnovite prisego na njegovo vstajenje! O obilno udeležbo potrdite upe svojih bratov! Odbor.

m Osebnost. Komandant II. artilerijske podoficirske šole v Mariboru, pukovnik Krupežević je imenovan komandantom moravske divizije v Nišu. Na njegovo mesto je imenovan polkovnik Savo Trifković iz Zagreba.

m Odlikovanje. Orožniški major g. Henrik Sabothy v Mariboru je s kraljevim ukazom za zvesto službovanje odlikovan z redom Belega Orla V. vrste.

m Čitati ne zna. »Naprejev« mariborski poročevalec, ki so ga celo v socialističnih vrstah že ponovno zlasali zaradi njegove izredne tudi-duhovitosti, se je blagovolil spodtakniti ob naš članek o militarizmu in pacifizmu ter nam očita, da smo skušali dokazati, da »militarizem ne basira na nasilje«. Le počasi batjuška! Mi smo napisali: »Strinjamo se s tem, da je jedro in bistvo militarizma nasilje.« Dalje smo se izrekli za razoroženje, ki ga hoče izvesti Zveza narodov, izrekli smo se tudi za tak paradiz na zemlji, kjer se bomo vsi lepo objemali in jedli cukrčke — toda ta mir, ta demilitarizacija človeške družbe ne sme biti fraza, ne sme izrasti v deželi Podbevškovih mavričnih kač. Batjuška, ko se bodo razorožili in demilitarizirali vsi veliki narodi, ko se bodo tudi razne družabne skupine — na pr. kapitalisti in proletarci — odpo-

vedali principu nasilja in diktature, takrat bomo seveda tudi v Jugoslaviji spravili v muzej puške in topove ter vso tako ropotijo. Dokler pa bomo delali za mir z močnimi armadami kakor Bronstein-Trockij, ne bo ne komune, ne miru. Vražja logika pa je, da bi se morale najprej razorožiti male države, na to šele večje! Batjuški pri »Napreju« priporočamo, naj drugič vsaj — čita, to je najprimitivnejša zahteva, ki jo smemo imeti do »Naprejevih« poročevalcev!

m Kupčija z barakami. Kakor izve dobroinformirana »Straža«, je kupil vojaške barake pri starem pokopališču vodja socialistov, kapitalist Slanovec in jih namerava sedaj z masnim dobičkom prodati. Za nakup teh barak, ki stoje na občinskem svetu, se je potegovala tudi mestna občina, vendar jih je po zaslugi soc. demokratskega občinskega odbornika Slanoveca ni dobila. Kako se strinja to z vedno očitovano skrbjo socialistov za mestno občino, to nam bo morda pojasnil na jutrišnjem shodu g. Bahun, ko bo razlagal socialistično komunalno politiko.

m Prostori za državno borzo dela. Iz občinstva smo sprejeli: Na zadnji seji, ki jo je sklical Državna borza dela, se je tarnalo, da v celem Mariboru ni mogoče dobiti primernih prostorov za to velevažno institucijo. Čudno se mi zdi, da bi cel Maribor ne imel primerne strehe za ta državni urad. Treba je samo malo pogledati po Slomškovem trgu, pa vidimo kar cele palače, ki gotovo niso današnjim razmeram primerne zasedene. Saj so na pr. na oglu Slomškov trg—Gledališka ulica v pritličju okna vedno zaprta. Tam ima ba- je stolni kapitel shranjene neke stare papirje in drugo tako ropotijo, ki jo namerava prodati na javni dražbi. So to menda tri ali štiri sobe v pritličju, ki bi bile primerne za Državno borzo dela. Če že gg. krog stolnega kapitlja raje stanujejo v razkošnih stanovanjih v mestu, naj vsaj te prostore izroče primerni uporabi!

m Nemški »Schulverein« in »Südmarka« na pohodu. Prejeli smo: Jedva je bilo Nemško politično društvo dovoljeno, že čitamo, da se smatrajo naši Nemci podane pogoje, da se oživita zloglasni društvi »Schulverein« in »Südmarka«. Pri tem se moramo ozreti nazaj v predvojno in medvojno dobo ter se spomniti oseb, katere so takrat najbolj vneto delale za omenjeni društvi, ker bodo gotovo zdaj svoje delo nadaljevale. Nismo ozkosrčni ter ne zamerjamo, ako je bil kdo posebno vsled pritiska član teh društev. Ne moremo se pa sprijazniti z ljudmi, ki so se odlikovali s posebno mržnjo zoper Slovence. Takih ljudi ne smemo puščati na važnejših javnih mestih ter jim s tem zvišati ugled med ljudstvom, sebi in državi pa vzgajati nasprotnike. V Sl. goricah so najbolj goreče delali zoper Slovence drž. posl. Malik, pljuški župan Ornig in lenarški zdravnik dr. Zirngast. Ti možje niso zamudili nobene priložnosti, da bi ne delali zoper Slovence. Znano je, da se je le dr. Zirngastovi izvanredni mržnji do Slovencev in njegovemu posebnemu trudu posrečilo postaviti pri Sv. Lenartu schulvereinsko šolo in nemški društveni dom. Malik in Ornig sta v Avstriji. Dr. Zirngast je pa v Mariboru in sicer — čudna so pota naše vlade — nameščen kot zdravnik okrajne bolniške šlagajne. Kot tak bo imel dr. Zirngast priložnost svoje vztrajno delovanje za »Schulverein« in »Südmarko« in sicer bolj neopazeno nadaljevati. Kot zasebni zdravnik naj podpira, kogar hoče, da bi mu pa naša državna blagajna pomagala podpirati Schulverein in Südmarko pa vendar ne gre. Tudi ob državnih mej v St. Ilju imamo jako vnetega Nemca za okrožnega zdravnika. Kakor so novine poročale, je bil ta mož tako drzen, da je na okrožni sodnji ob neki porotni obravnavi, katera se je vršila v slovenskem jezku, na predsednikova slovenska vprašanja odgovarjal dosledno v nemščini, dasi je slovenskega popolnoma zmožen, slovenskih starišev sin! In take ljudi podpira država z državnim denarjem ter jih stavi v javne službe, da s tem dobivajo še več upliva med ljudstvom. Tako ne sme biti; s tem vzgajamo sebi in državi zagrizene nasprotnike.

m Mariborska bolnica. K notici, ki je izšla v »Taboru« z dne 9. novembra 1922, daje vodstvo splošne bolnice v Mariboru sledečo uradno izjavo. Koncem preteklega in začetkom tega tedna je revidirala komisija Zdr. odseka pod vodstvom gospoda san. šefa dr. Katičiča poslovanje mariborske bolnice od prevzetja bolnice v drž. upravo pa do 31. julija 1922. Pri tem so se ugotovili nekateri nedostaki, ki so izvirali iz pomanjkanja zadostnih navodil za zdravnike in za upravo glede uporabe budžetnih dvanajstlin. V kolikor so se mogli ti nedostaki do sedaj že odstraniti, je to posledica od 1. avgusta t. l. naprej izdanih navodil. — Dr. Dernovšek, vodja bolnice.

m Za »Zgodovinsko društvo«. Opozorjamo že danes, da se vrši dne 17. novembra ob pol osmi uri zvečer v mali kazinski dvorani obč. zbor »Zgodovinskega društva«, združen z javnim predavanjem. Predaval bo društveni predsednik dr. Fr. Kovačič o »Pohorskih historičnih spomenikih«. Predavanje je javno, združeno z običajnim večerom »Ljudske univerze« in bo nedvomno zelo zanimivo. Po predavanju je na sporedu poročilo o delovanju in pomenu Zgodovinskega društva, določitev članarine za leto 1923, sprejemanje novih udov, poljubni nasveti in predlogi. O »Zgodovinskem društvu« ter zlasti o pomenu letošnjega občnega zbora objavimo prihodnje dni obširnejši članek.

m Zdravniško predavanje. V sredo dne 15. novembra, ob pol 8. uri zvečer bo v kazinski dvorani g. šef—zdravnik okrožnega urada za zavarovanje delavcev dr. Bleiweis iz Ljubljane predaval o zanimivem predmetu: »O glivicah kot povzročiteljih bolezni in kako se obranimo nalezljivih.« Predavanje bo poljudno, poučno ter bo pojasnjevano s slikami in risbami. Vabimo k obilni udeležbi. Mala kazinska dvorana, kjer se vrši predavanje, bo zakurjena.

m Hrv. pjevačko udruženje »Lisinski«, najboljši hrvatski pevski zbor priredi dne 12. novembra v Ljubljani, v nedeljo 19. novembra pa v Mariboru v Götzovi koncertni dvorani koncert z vsem svojim 75 članov široječim pevskim zborom. Izvajal bo mogočinski korski ciklus na teksteh iz hrvaške renesančne in baročne poezije Petra Hektorovića (1487—1572), Nikole Naletškovića († 1587), Djovo Držića (1461 do 1501) in Ignacija Djordjica (1675—1737), katere je uglasbil Božidar Šizola. O tej skladbi bomo še pregovorili. Prosimo vsa društva, da se na to velepomembno prireditev ozirajo.

m Zborovanje trgovskih in spedijskih nameščencev. V petek 17. novembra ob pol 8. uri zvečer se vrši v restavraciji Halbwidl zborovanje za vse trgovske in spedijske nameščence. Dnevni red: 1. Zakon o zaščiti delavcev. 2. Poročilo o izvršenem občnem zboru zboru osrednjega društva in 3. slučajnosti.

m Ustanovni občn zbor MGA. Ker se vrši v nedeljo 19. novembra 50 letnica na naši kmetijski vinorejski šoli, se ta na naši kmetijski vinorejski šoli, se ta na naši kmetijski ustanovni občni zbor Mariborske Gradbene akcije preloži — ako ne bo posebnega ugovora — na soboto večer dne 18. novembra (6. uri zvečer) v Kazini.

m Šahovski klub v Mariboru nas prosi za objavo sledeče notice: Šahovski klub vabi vse člane in prijatelje šaha, da se v ponedeljek dne 13. novembra ob 20. uri zvečer zbere v kavarni »Central«, kjer se pogovorimo o jesenskem turnirju. Na tem sestanku se bodo obravnavale tudi važnejše zadeve glede šahovskega gibanja v splošnem. Vsi člani se morajo udeležiti gotovo in polnoštevilo.

m Stanovanja in hrana za učence drž. srednje kmet. šole v Mariboru. 17. novembra pridejo v Maribor učenci nove ustanovljene srednje kmet. šole, ki jo začnejo z rednim poukom. Direkcija šole se obrača tem potom na vse privatnike, ki bi mogli oddati stanovanja učni- ke, ki bi mogli oddati stanovanja učni- cem s hrano ali brez hrane, da javijo naslov in ceno direkciji (na vin- šoli) po možnosti nemudoma ali naj- dalje do 16. novembra.

m Opozorjamo naše cenj. čitatelje na današnjo prilogo našega lista glav- nega in pooblaščenega prodajalca srečk- razredne loterije, Aleksandra R. Pavlo- viča, Jakšičeva br. 15. Beograd.

m Delovanje ambulatorija PTL. Iz poročila šefa ambulatorija doc. dr. Matka, katerega je podal na včerajšnji odborovi seji, posnemamo sledeče zanimive podatke: Od otvoritve pa do danes je obiskalo ambulatorij 710 oseb (362 možkih in 348 žensk), ki so skupno 2047 krat iskale v njem zdravniške oskrbe. Od teh pripada 241 boln. blagajni j. železnice, 125 okr. boln. blagajni Maribor in 2 okr. boln. blag. Ljubljana. 572 oseb je došlo iz Maribora in njegove okolice, 138 je bilo tujcev iz drugih krajev; nekaj celo iz Kranjske, Prekmurja in Madžimurja. Par bolnikov je došlo iz Slavonije in Dalmacije, ki so se pripeljali namenoma v svrhu preiskave v Maribor. Za jetiko obolenih je bilo v celom 179 in sicer 91 v I., 45 v II. in 43 v III. štadiju bolezni, žalibog odpade 124 od njih na dobo 20—40 let, v dobo viška delazmožnosti! Nadalje se je izvršilo v ambulatoriju 1134 tuberkulinih injekcij ter v 143 slučajih preiskavali pljunke na navzočnost bacila jetika, med katerimi je bilo 46 trikrat pozitivnih! — Zanimivi so nadalje podatki sester iz opazovanja bolnikov na njih domu, katerih obiskov je bilo do danes 128. V obče so našle sestre oskrbo bolnikov na domu glede prehrane, nege in snage precej zadovoljive, pač pa je bilo po največ pomanjkljivo njih stanovanje kot tako in posebno občutno pomanjkanje na posteljah. Najbolj žalostne so bile razmere tam, kjer so našle bolnike v III. štadiju, mesto v lastni sobi, v sredini več sstanovalcev in celo otrok, sem i tje, tudi položaj, da je ležal bolnik celo z drugo osebo ali otrokom v eni postelji vsled pomanjkanja ležišč. V slučaju obolenja so najbolj prizadete zakonske žene z večjo rodbino, ki se po največ toliko časa morajo mučiti z gospodinjstvom, da popolnoma onemoreje. — Slednjič je vzel odbor s hvaležnostjo na znanje delovanje g. zdravnikov sekundarijev dr. Dekleve, dr. Jaegerja, dr. Lemeža, dr. 2 medic. gg. Mrčuna in Poharja v ambulatoriju, ter se jim z ozirom na njih odhod najiskreneje zahvaljuje za njih požrtvovalnost, trud in ljubezen pri oskrbi teh nesrečnejšev v prid našega naroda.

m Darovi za ambulatorij PTL. Ob otvoritvi ambulatorija smo imeli dovolj prilike seznaniti občinstvo, s kakšno brezprimerno in posnemano vredno požrtvovalnostjo so se odzvali posamezniki v Mariboru, pred vsem naši vrli trgovci, prošnji lige za materijelno podporo. Le s tem, da je odbor PTL našel odmev in zaslonbo v trgovstvu, je bilo mogoče tako hitro in uspešno oživiti delovanje ambulatorija, kateri odnevali so daleko ni umolknil, kot kaže današnji izvid novih daril. Tako je prejel ambulatorij tekom zadnjih 2 mesecev na darovih: od g. Zelenke še drugo mazo v čakalnici, katero je opremil steklar Bernhard z primerno stekleno ploščo in belo pleskal g. pleskar Nonner. Bakrar Oman je daroval bakren podstavek, mizar Nudl poleg miznega pokrivala še leseno, veliko tablo za pisanje, katero je črno pleskal pleskar Vergles. Tvrđka Temerl je darovala veliko železno ledenico za shrambo medicin, tvrđka Durjava nadaljnjih 4 zdravniških plaščev in 2 predpasnika za sestro, veletrgovina Drava 4 lesene stolice, urar Karner 1 stampilo za recepte, 2 blazinici ter preskrbel popravilo 2 starih stampilk. Tvrđka Westen v Celju je poslala 5 emailiranih pljuvalnikov; instalater Rha 6 poslušnikov z potrebnimi priviski, trgovci Fischbach 1 kartono za snajenje nohtov in 1 za steklenice, ter okrajno glavarstvo 48 robocev za maske. Mizarja Nudl in Volčič sta izdelala vsak po 4 stojala za steklenice, katere je opremil brezplačno s potrebnimi napisi pleskar Horvat. Šivilja Kaiser je nadalje izšla sestrji 2 obleki in 1 bluzo, k čemur je prispevala sama vse potrebščine in slednjič je inž. Dračar tov. mila »Zlatorog« omogočil z darilom 4000 K natisk 1900 izvodov brošurice »Cilji in naloge ambulatorija protituberkulozne lige«, da se dele brezplačno med narodom. Liga sama je nabavila iz Frankfurta ob Mainu 6 velikih slik, ki v popularni obliki predčujejo razvoj tuberkuloze in so razobešene v čakalnici ambulatorija.

m Za Glasbeno Matico je nabrala gospa Skvarčeva v družbi med vožnjo 20 dinarjev. Posnemajte!

m Za Jugoslovensko Matico je daroval g. Lojze Bratož, gostilničar ob priliki poroke svojega prijatelja, gosp. Konrada Miheliča, kateremu so fašisti požgali v Pulju vse imetje, mesto poročnega daru 50 Din. Posnemajte!

m Tvrđka Karničnik je znižala cene za 20% vsemu manufakturnemu in modnemu blagu. Opozorjamo na današnji oglas.

m Program koncerta marib. vojaške godbe dne 12. novembra 1922. v mestnem parku od 11. do 12. ure predpoldne. 1. Kmoč: »Andulko«. Marš. 2. Linke: »V deželi Indra«. Uvertura. 3. Parma: »Triglavske rože«. Valček. 4. Jakl: »Slovanski biseri«. Potpuri. 5. Smetana: Fantazija iz opere: »Prodana nevesta«. 6. Brodri: »Moskva«. Marš.

m Ustanovni občni zbor zadrage »Svoj dom«. Sinoči se je vršil v dvorani okrajnega glavarstva občni zbor gradbene zadrage državnih nameščenec »Svoj dom«. Udeležba je bila zadovoljiva. Občnega zbora se je udeležil tudi mestni župan g. Grčar. Zbor je otvoril finančni svetnik g. dr. Valjavec, ki je v svojem nagovoru povdarjal potrebo ustanovitve gradbene akcije državnih nameščenec. Župan je v svojem pozdravu obljubil pomoč mestne občine. V imenu MGA je govoril gosp. ravnatelj Križnič. Na to je g. Pleskovič referiral o zadruginih pravilih. Omenimo naj, da iznaša delež 1000 dinarjev z dvakratnim jamstvom, vpisnina je določena začasno na 100 dinarjev, o event. izpremehi sklepa vsakoletni občni zbor. Deleži se ne obrestujejo. Pravila so bila po temeljitem pretesovanju sprejeta. Na to se je izvršila volitev odbora. Izvoljeni so bili sledeči gg. dr. Valjavec, finančni svetnik, za predsednika, J. Fischer, višji kazniški ravnatelj, za podpredsednika, prof. dr. Perhac za tajnika, J. Pleskovič, vodja krajevne državne zaščite dece, za blagajnika. Za odbornike prof. J. Vesenjak, inž. Anton Dolenc, dr. Podlesnik, zdravnik. Nadzorstvo dr. Fr. Jankovič, zdravnik, J. Tinta, J. Šmave, ravnatelj, J. Kolbesen, obč. svetnik in J. Majhen.

m Delniška pivovarna v Laškem je otvorila v Mariboru svojo glavno zalogo ter s tem razširila svoje delovanje tudi na ta okoliš. Na ljubljanskem sejmu je bila izražena splošna sočnba, da je pivo pivovarne Laško najboljšo. Veseli nas, da je ta domača naša industrija razširila svoj delokrog tudi na Maribor in okolice ter priporočamo našim gostilničarjem in pivcem, da se je pridno poslužujejo.

m Martinov večer, katerega priredi narodno želez. glasbeno društvo Drava v soboto dne 11. t. m. v vseh prostorih Narodnega doma se vrši z sledečim sporedom: 1. Orkester. 2. Moški zbor, a) Lubezen in pomlad, b) Potrkali na okno. 3. Godba. 4. Mešan zbor a) Prelepa je selška dolina, b) Majolika. c) Nikdar na svetu lepšega ni. 5. Krščenje mošta z nastopom moškega zbora z dvema zdravicama. 6. Godba, prosta zabava in ples. — Opozorjamo na najnovejšo vprizoritev hrvaškega običaja ob priliki krščenja mošta, česar se v Sloveniji ni videlo še na nobenem odru. — Dvorana bode zakurjena.

m Seznam prijavljenih obrtov (mesto) v mesecu oktobru 1922. Käfer Alojzij, Rotovski trg št. 5, obrt godcev; Golob Hermine, Glavni trg, trgov. z zelenjavo in deželimi pridelki; Büdefeldt Karel, Oroznova ulica 6, izdelov. umet. cvetlic; Bizjak in Završnik, Dravska ulica 10, elektromehan. obrt; Markuš Julijana, Glavni trg, trgov. z jajci, sadjem, surovim maslom, sirom in smetano; Tschopp Antonija, Mlinska ulica 13, trgovina z lesom; Zorko Ivan, Usnjarska ulica 2, sejmarstvo s slaščicami; Ivana Germek, moško učiteljsko, prodaja kruha; Mavrenčič Jožef, Meljska cesta 64, branjarja; Rayer Alfons, Mejna ul. 10, sejmarstvo z galant.; Robič Marija, Narodno gledal. prodaja slaščic in malinov; Kovač Josip, Prečna ul. 3, komis. z zlatnino in dragulji; Ozanič Anton, Vojašniška ul. 23, izdelov. galant. kovinskega blaga; Ozanič Anton, Vojašniška ul. 23, trgov. z galant. kovin. blagom; Fliess Marija, Koroška cesta 50, branjarja; K. Pisaneč in Comp., Koroška cesta 11, pekovski obrt; Piroh in Co., Jurčičeva ulica 6; Svoboda Adela, Ruška cesta 3, modistovska obrt; Jošek Katarina,

Cankarjeva ulica št. 15, sejmarstvo s slaščicami in drob. blagom; Klemen Franjo, Glavni trg 17, čevljar.

m Seznam objavljenih obrtov v mesecu oktobru. Jarec Ana, Aleksandrova 18, trgovina z delikates.; Karničnik Josip, Grajski trg 1, izdelovanje perila; Letonja Fračiška, Jenkova ul. 6, branjarja; Trafala Štefan, Ruška cesta 16, mesar; Vukmanič Robert, Gosposka ul. 3, knjigovezec; Tvrđka »Merkur«, Cankarjeva ul. 1, trgov. s pletenino, manuf. galant. blagom, konfekcija na drobno in debelo; Tvrđka »Merkur« Cankarjeva ulica 1, trgov. z manuf. na drobno; Krančan Karel, Glavni trg, branjarja; Srebre Pavla, Cankarjeva 23, izdelov. črnila in kreme za čevlje; Wergles Vilhelmina, Meljska cesta 64, branjarja; Greisthofer Marija, Slomškov trg 5, trgov. z razglednicami, papirjem, potrebščinami za kadilce in za pisarne; Pavaletz Ivan, Ruška cesta 32, branjarja; Jošek Martin, Glavni trg, trgov. s sadjem, bučnim oljem in gork. klobasami; Miki Elza, Koroška cesta 17, sejmarstvo; Jošek Martin, Cankarjeva 15, sejmarstvo s slaščicami in drobnim blagom; Hybner Albert, Aleksandrova 8, trgov. s suhim mesom, divjačino, perutnino in ribami.

m Izdane koncesije v mesecu oktobru 1922. Izlaker Albin, Vojašniška ul. 10, gostilna; »Hitzroide«, družba z o. z. Vetrinjska ul. 30, stavbeno podjetništvo.

m Prednaznailo. Požarna bramba v Mariboru priredi dne 6. januarja p. l. dobrodelno veselico v vseh prostorih Götzove dvorane, na kar opozorjamo društva in prosimo, da se pri svojih prireditvah ozirajo na to.

m V restavraciji Narodnega doma se točijo novodošla letošnja vina. Več glej inserat!

m Česko blago za obleke itd. po znižanih cenah je dospelo. Prodaja se 10 odstotkov cene kot prejšnja zaloga. Glej današnji inserat tvrđke I. N. Štarič v Aleksandrovi ulici 13.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpologo tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

Narodno gledališče.

Repertoire:

Sobota, 11. novembra: Dnevi našega življenja, C in kuponi.

Nedelja, 12. novembra: Baron Trenk Izv. in kuponi.

Ponedeljek, 13. novembra, Zaprto.

Torek, 14. novembra: Dnevi našega življenja, B.

—o—

»Dnevi našega življenja«. Opozorjamo na današnjo premijero velikega ruskega dramatika L. Andrejeva »Dnevi našega življenja«. »Dnevi našega življenja« je drama nobes in zemlje, pesem mladih duš, tudi razorani obraz življenja. »Dnevi« so v Rusiji stalno na repertoarju vseh gledališč in so tako korekto ruska narodna igra.

»Baron Trenk«. Jutri, v nedeljo, 16. novembra se vprizori najbrže zadnjič v tej sezoni priljubljena in zabavna opereta »Baron Trenk«.

Kultura in umetnost

x Namestnik Ivan Hribar v Gvaičev razstavi. V četrtek dne 9. novembra je bil g. glavar Lajnsič obveščen, da namerava naslednjega dne obiskati Gvaičev razstavo g. namestnik Hribar. V petek sta sprejela ob 10½ zjutraj načelnik kluba »Grohar«, g. prof. Cotic in ravnatelj moškega učiteljskega, gosp. Pirc, gospoda namestnika, ki je nato ob strani umetnika Gvaiča hodil od slike do slike in se o vsaki posamezno zelo pohvalno izrazil. Kupil je celo tretjino razstavljenih slik. Zelo laskavo se je nato poslovil od umetnika, ki ga je vneto bodril, naj vztraja na ubrani poti in vnapod bujal, naj s svojo večšo roko še nadalje proslavlja jugoslovensko umetnost. Gvaičeva razstava je tako uspela, kakor so poznavaoci umetniki pričakovali. Najsijajnejši dokaz temu je, da so skoraj vse slike že prodane. — Na željo občinstva bo razstava v nedeljo, dne 12. novembra ves dan (od 8. ure zjutraj do 4. ure popol-

odne) odprta. — Prijatelji umetnosti opozorjamo, naj se podvzajo, da še nje mejo kako sliko.

x Antologija savremene jugoslovanske lirike. Uredila dr. Mirko Deanović in Ante Petravič. V Splitu je izšla knjiga pod zgornjim naslovom, ki je prva sistematično urejena antologija moderne jugoslov. lirike vseh treh literatur.

x Nova literarna revija. S. Galogaža, bivši izdajatelj »Kritike« prične izdajati revijo z naslovom »Vedrina«. Revija bo »organ novog duha, akcija naše rase i naše ličnosti«.

x »Hermes« Izšla je pred kratkim 1. številka letošnje izdaje lista »Hermes«, ki je glasilo izobraževalnega krožka na tukajšnji trgovski šoli. Iz njene vsebine je razvidno, da mlado društvo prav nič ne zaostaja za njihovim prednikom, posebno pa moramo omeniti na prvi strani priobčeno pesem »V daljavo«, ki je pisana v pravem pesniškem duhu. Tudi jezik »Hermesovcev« je prav lep. Le oblika bi lahko bila lepša in pisava bolj razločna. Čeprav bi morali biti strokovni članki bistvo tega lista, jih ta številka pogreša.

x Poljsko-japonsko društvo. Nedavno se je v Varšavi ustanovilo poljsko-japonsko društvo, ki si je nadelo nalogo delovati za upoznavanje med Poljaki in Japonci. Za predsednika društva je bil izvoljen profesor Potocki, za častnega predsednika pa japonski zunanji minister.

x Zveza ruskih književnikov in novinarjev se je osnovala te dni na Češko-slovaškem.

x Nova francoska komedija. Koncem oktobra je bilo na Comedie Francaise v Parizu vprizorjeno najnovejše delo mladega komediografa Francois Porchea komedija »Le Chevalier de Colome«. Kakor poroča časopisje sta doživela mladi autor in njegovo delo velik uspeh. Komedija se odigrava za časa Kristofa Kolumba in odkritja Amerike. Glavna oseba je eden Kolumbovih spremljevalcev, Don Vincent de Arrovillas.

x Štiridesetletnico svojega umetniškega delovanja je slavil te dni v Moskvi eden najznamenitejših ruskih gledaliških igralcev, A. I. Južina (knez Sumbatov). Nastopil je v svoji najboljši ulozi »Otelu«.

x Alfred Capus umrl. V Parizu je te dni umrl v 65 letu starosti znani francoski dramski pisatelj Alfred Capus. Capusova dela so postala povsod zelo popularna. Napisal je veliko števil komedij, ki se posebno odlikujejo po pristni pariski dialektični duhovitosti, bleščečem espritu in spretno zasnovanih scenah. Najbolj znane njegove komedije so: »Leontinini mošče«, »Sreča«, »Obe šoli«, »Gospodinja dvorca«, »Brigenol in njena hči«, »Mala uradnica«, »Angel«, in »Naša mladina«. Pred vojno je mnogo potoval po Nemčiji ter stal z dunajskimi literarnimi krogi v živahnih stikih. Par njegovih del se je igralo tudi na Slovenskem.

x Poljska gledališča v Poznanju. Tretje največje poljsko mesto in važno kulturno središče Poznanj ima danes dve gledališči, dramsko in operno. Dramsko gledališče se nahaja v zgradbi starega poljskega gledališča, operno pa v zgradbi prejšnjega nemškega mestnega gledališča, katero so Poljaki ob prevratu vzeli v svoje roke. Obe gledališči uspevata dobro ter tudi v umetniškem oziru uspešno tekmujeata z varšavskimi.

x Rudyard Kipling vseučilišni rektor. Znani angleški pisatelj Rudyard Kipling je bil pred nekaj dnevi izbran za rektorja univerze Saint-Andrews. Pred njim je bil rektor imenovane univerze drugi slavnj angleški pisatelj in dramatik J. M. Barue. Prevod Kiplingove vest »Zdravnik hiše« prinaša list ravno te dni v slovenskem prevodu.

Sokolstvo.

x Lep vzgled sokolske požrtvovalnosti so dali nameščenci tvrđke Pinter in Lenard, ki so zbrali za Sokolski dom v Mariboru znesek po 820 K. Živej nasledniki!

—o—

Darujte za »Sklad otroške bolnice« v Mariboru.

—o—

Gospodarstvo.

Z občnega zbora Kmetijske družbe za Slovenijo.

V sredo ob 10. uri se je vršil v Mestnem domu v Ljubljani občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo, ob udeležbi nad 300 delegatov. Predsednik Pirc pozdravi najprej g. Pucija, kmetijskega ministra, in gosp. Sancina, načelnika kmetijskega oddelka v Ljubljani. Naglasila zlasti, da ima Kmetijska družba prvič, odkar obstoja, čast pozdraviti kmetijskega ministra v svoji sredi. — Zborovalci so ministru priredili burne ovacije. Nato se predsednik z zanosom dotakne slavne uspeha polne zgodovine družbine. Že 155 let zasleduje dosledno svoj prvi namen, da povzdigne kmetijstvo na podlagi vede in znanosti. Uspeh ni izostal, saj so jo vodili strokovnjaki in učenjaki svetovnega slovesa (Slague, Zois, Lubeck i. dr.). Upeljala je n. pr. pri nas krompir in koruzo — sedaj naša najvažnejši živila. Propagirala je z vso vnamo umetna gnojila — glede njih uporabe je bila Kranjska med avstr. deželami na prvem mestu in posledica tega je, da Kranjska pridelala na 1 ha več nego plodoviti Banat. Pospeševala je s plemenjaki živinorejo in ustanavljala mlekarške zadrugo (61 na Kranjskem). Že 24 let vzgaja njena gospodinjstva šola dobre gospodinje, njena 15 orolov velika drevesnica razpošlje letno milijone žlahtnih sadik, njena kmetijska preizkuševalnica pa jasno dokazuje njene znanstvene metode. Pred vojno je zalagala kmetijski stan brez konkurence s stroji, semenjem, gnojili, sredstvi zoper škodljivce itd., ne da bi iskala pri tem najmanjši dobiček. Omejila se je na prosvetno polje. Njena sredstva so bila predvsem predavanja in glasila. Baš s tem je posegla z življenjsko silo ne le v interese našega kmeta, temveč v kulturno življenje Slovencev sploh. S svojimi »Novicami« ni le učila in probujala našega kmeta, marveč mu je vzgojila tudi inteligenco. Kulturno delo njeno se ne more dovolj oceniti. Še v novejšem času se je pričela baviti tudi z agrarno politiko. Tako je med vojno odločno in uspešno nastopala proti revizicijam in v novi državi odlično sodelovala pri agrarni zakonodaji. Za bodočnost je razvil predsednik program, ki odgovarja novim razmeram. Zanimivo je njegovo stališče glede vinarstva naše največje kmetijske panoge. Ona mora kreniti nova pota. Naš kmetovalec bodi predvsem poljedelec, potem šele vinogradnik. Tako se samoposebi izravna nasprotstvo med kmetom in viničarjem. Dotakne se pa tudi težkoč, s katerimi se mora boriti družba. Pravilnik je preokoren (njegov predlog o proporcijem volilnem redu ni bil sprejet!) Manjka dela požrtvovalnosti in idealizma, vrzel, ki jo je zadela vojna. Sredstev ni. Ministra Pucija prosi, naj ji priskoči v tem oziru na pomoč. Blagovni promet ovirajo valutarne in prometne razmere. Prevrat je presenetil sam odbor. Vendar pa se nadeja skorajšnjega izboljšanja, saj je to odvisno v prvi vrsti od kmetijskega stana, ako si je svesten svojih dolžnosti. Končno spomni v toplih besedah zborovalce, da je tudi naš kralj potomec kmetijske hiše. Njegov ded je bil še priprost seljak, ko se je ustanovila družba. Zato vzklikne: Bog živi našega seljaka kralja Aleksandra! — Burni klici navdušenja so sledili temu pozivu. Minister Pucelj pozdravi zborovalce imenom vlade. Želi, da naj se vnaprej dajejo potom družbe inicijative agrarni politiki in pozove navzoče na plemenito tekmo, da vsak čim več stori za družbo in s tem posredno za celokupnost. Zagotavlja svojo pomoč. Tajnik prečita nato poročilo o poslovnem letu 1921. Družba je imela v tem letu 369 podružnic s 29.000 člani. Letos je število članov padlo na 18.000. Pokojninski sklad je prešel na državni pokojninski zavod. Blagovni promet izkazuje svoto 248 milijonov K. Proračun za bodoče leto izkazuje milijonski primanjkljaj.

Ostra debata se je razvila glede zvišanja udnine, od 40 na 80 K, kar mnogi zahteva težak zadolženega »Kmetovalca«. Dr. Verstovšek je sicer oponiral iz socialnih motivov, češ najrevnejšim moramo nuditi glasilo, toda

nek pristav SLS je neprevidno bleknil resnico, da gre tu za preizkušeno klerikalni maneuver. Obveljalo je mišljenje g. Pirca, da Kmetijska družba kot prosvetna institucija ne sme živeti od skupij — kakor so predlagali klerikalci — nego od požrtvovalnosti svojih članov. Predsednikom Kmetijske družbe je zopet izvoljen g. Pirc. Za ljubljansko oblast je prodrla lista Samostojne (Pirc, Ornagoj, Meden, Strumbelj) s 161 nagram 12 glasovom, za mariborsko oblast pa klerikalna (Brenčič, Jan, Zupanič) z 92 nagram 52 glasovom. Končno so se sprejeli nekateri predlogi podružnic, tako proti izvozu carini gotovih produktov, proti krivičnemu vojnemu davku in predlog, da se ustanovi v Mariboru skladišče, ki naj zalaga podružnice v mariborski oblasti.

—o—

g Dobava platna, papirja, žvepla in strojnega olja. V pisarni smodnišnice v Kamniku se bo vršila dne 16. novembra ob 11. uri ofertalna licitacija glede dobave raznega platna (gradl itd.) ovojnega papirja, žvepla v kosih in ameriškega strojnega olja. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Oddaja sekanja in izdelovanja drv. Dne 17. novembra ob 11. uri dopoldne se bo sklenila v pisarni intendature IV. armijske oblasti v Zagrebu direktna pogodba za sekanje in izdelovanje drv v državnem gozdu na Kiku (jugozapadno od Ljeskovca na Plitvičkih jezerih). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava mesa. Dne 15. novembra ob 10. uri dopoldne se bo sklenila v pisarni intendature Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani pismena direktna pogodba glede dobave mesa za garnizijo Ljubljansko za čas od 1. decembra 1922 do 30. junija 1923. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani, pogoji pa pri divizijski intendaturi v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava moke. Na dan 13. novembra pri intendaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani razpisana ofertalna licitacija glede dobave 120.000 kg krušne pšenične moke za garnizije Ljubljana, Maribor in Celje se ne bo vršila, temveč se preloži na poznejši čas, koji se bo objavil.

Naša obala i naše neuredjene luke.

(Piše Uskok).

Nakon sloma Austro-Ugarske dobili smo morsk obalu onakovu, kakovu je priroda dala: bez uredjenih luka i bez željezničkih spojeva sa nutarnošću zemlje. No kada malo bolje razmislimo, uvidjeti ćemo, da to ima za nas dvije vrlo dobre strane, naime: 1. da možemo izgraditi naše luke i spojit ih željeznicom sa nutarnošću naše države onako, kako to zahtijevaju naše prilike 2. da ih možemo izgraditi po svim najmodernijim principima, a ne onako, kak je sagrađena luka u Trstu i na Rijeci. I Trst a osobito Rijeka su namjetne luke, koje danas više ne odgovaraju modernim principima.

Naša oko 600 km duga morska obala obiluje morskim zalivima od kojih su mnogi jako dobro zaštićeni od vjetrova i morskih valova. U mnogim od tih zaliva nalaze se već od davine manji gradovi i luke, kojima mačuhinska austro-ugarska politika nije dala da se razvijaju. Na sada, kada smo gospodari u svojoj državi, sveta nam je dužnost, da radimo dan i noć oko izgradnje naših luka, jer s tome ovisi obstanak i razvoj naše države.

U ove četiri godine obstanka naše države mnogo se je govorilo i raspravljalo, koja bi imala biti naša glavna luka. Najviše dolazi u obzir: Bakar, Split i Boka Kotorska, pa bi bilo najzgodnije, kada bi se izgradile sve te tri luke, jer nebi bilo u interesu razvoja naše države, kada bi sva pomorska trgovina i promet bili koncentrirani u jednoj luci. No do sada se je samo raspravljalo, a učinilo se nije ništa, da se izgradi barem jedna od tih triju luka. Naša vlada kao da čeka, dok dobijemo luku Baroš, koju se još sada Italija neka isprazniti. U kakovom je stanju

danas ta luka, može nam biti jasno, kada znamo da su i tamo pašovali fašisti. Sve lučke sprave su razorene a obala zaraštena travom. Ponovno uredjenje te luke stao bi dosta novaca a i vremena.

Do danas smo već mogli izgraditi bilo koju našu luku, barem u toliko, da se kriju naše najnužnije potrebe. Jer sva naša pomorska trgovina upućena je na Solun, Trst pa i na Rijeku.

Jedini naš normalni željeznički spoj s morem vodi na Rijeku. Do sada se je dakle mogla izgraditi luka u Bakru i spojit kolodvor Bakar sa lukom Bakar normalnom željeznicom. No mnogi se protive izgradnji te luke, a da sami neznaju zašto. A da se je odmah po prevratu počela izgradjivati ta luka, nebi danas bili više toliko ovisni o Solunu i o Trstu, a najmanje o Rijeci, za koju Talijani misle, da ne možemo biti bez nje.

Bakarski zaliv zatvoren je sa svih strana, samo ulaz je otvoren na jugu, no vjetar ne donasa u zaliv valove. — Bure ima često, no najviše u zimi, te dolazi s kraja, pa nebi mogla smetati prometu, kada bi bila luka uredjena. Poznato je medjutim, da i u Trstu i na Rijeci često bjesni bura, a ipak to nije bila zapreka, da se razvijaju u velike luke.

Duljina Bakarskog zaliva je oko 4200 m, a širina 500 do 900 m. Širina ulaza u zaliv je 350 m, a dubina varira od 10 do 35 m, što sve upravo odgovara svrsi. Uz obalu je mjestimice plitko a na nekim mjestima dosiže 20 m dubine.

Sjeverna strana morala bi se nasipati u duljini od prilike 3 km, a u širini 150 m, te bi tako dobili dosta prostora za skladišta, hangare, elevatore, željezničke kolosjeka i druge lučke uredjaje. Na južnoj strani moralo bi se nasipati u dužini od prilike 1 km a u širini 100 m, te bi ta strana bila zgodna za razne tvornice. Tu se već sada nalazi jedna velika tvornica cementa.

Za nasipovanje ima i previše materijala pri ruci, tako da bi se uz minimalne troškove dobio na kraju i na moru odgovarajući prostor. Osim toga moglo bi se izgraditi 11 gatova (mostova za pristajanje brodova) i to 9 po 150 m dugih, a 100 m širokih, te 2 manja za brodove obalne plovidbe. Tako bi dobili luku u kojoj bi bilo dovoljno mjesta za 40 do 50 velikih parobroda, a da i ne govorim o manjim parobrodima, motornim brodovima i jedrenjačama, koje služe za obalnu plovidbu.

(Nastavit će se.)

Sport.

I. SSK »Maribor« : DJČ. V noče, ljo 12. novembra se vrši nogometna tekma in sicer nastopi prvič novo osnovani klub Djačke Inženjerske Čete proti I. SSK »Maribor«. Med sportskimi krogi vzbujajo ta tekma največjo pozornost, kajti DJČ je sestavljen team nogometašev iz vseh delov naše kraljevine, ki sedaj odslužujejo svoj vojaški rok v Djački Inženjerski Četi. Med njimi je mnogo poznanih igralcev, iz prvovrzednih klubov Ljubljane, Beograda, Sarajeva, Sombora itd. Kakor na pr.: g. Hus iz ljubljanske Ilirije, g. Vukšić iz beogradskega »Srpskog Mača«, a med njimi so igralci, ki so igrali v prvovrzednih inozemskih klubih, kakor g. Marković »Kulja«, famozni goolman najjačega kluba Južne Francoske. Nogometaši DJČ nastopijo prvič zajedno v tej tekmi in ako se složio v igri, prevladajo sigurno odprnost I. SSK »Maribor«. V vsakem slučaju bo tekma zelo interesantna in bo nudila ljubimcem nogometa pravi užitek. Začetek igre ob 1/3. uri popoldne.

Socijalna politika.

Državna borza dela v Mariboru.

Po preobratu 1. 1919. so se osnovale v naši državi, predvsem v Sloveniji državne posredovalnice za delo, ki so se pozneje izpremenile v državne borze dela. Namen teh institucij je preskrbeti brezposelnim delo, delodajalcem pa delavce. So to torej socijalne institucije najdalekosežnejše važnosti tako za delavce, kakor za delodajalce.

V drugih državah so obstojale take institucije že prej in so danes že silno razširjene in najmodernejše urejene. Ne tako pri nas, kjer so se ustanovile še le pred dvema leti in se morajo vsled neurjenih gospodarskih razmer boriti s finančnimi in drugimi težkočami, kar naravno ovira reden razvoj in poslovanje teh eminentno važnih institucij.

S posebnimi težkočami pa se ima boriti baš mariborska borza dela. Ne le da ne razpolaga z obratu primernim številom uradništva, nima niti primerenih, niti zadostnih lokalov. Ne vemo, po čigavi zaslugi so premestili državno borzo dela v prostor, ki niti ne odgovarja potrebi, niti sanitetnim predpisom. Državna borza dela je nameščena v neki luknji, kjer ni niti lesenih tal, temveč samo zemlja. Čuditi se moramo temu tem bolj, ker je občina po zakonu obvezana, preskrbeti temu uradu primerne prostore. Nikakor pa ne moremo verjeti, da bi se z malo dobre volje s strani merodajnih faktorjev ne moglo dobiti kljub splošnemu pomanjkanju stanovanj itd. vsaj kolikor toliko primernih prostorov. Nehote dobi človek vtis, da se s strani socialističnih in klerikalnih mogotcev namenoma negira ta državni urad, samo, da morejo na drugi strani lopniti po vladi in državi, češ, glejte jih, za delavca ne store ničesar. Pometite z raznimi nemškimi in čifutskimi privandanci, pa bo dovolj prostorov, ne samo za državno borzo dela, temveč tudi za marsikakega državnega uradnika.

Kakor je sicer prizadevanje šefa borze dl vse hvale vredno, vendar dvomimo, da bo z apelacijami na javnost prišla borza do primernih prostorov. Tu morajo predvsem napraviti svojo dolžnost oni, katerim to nalaga zakon in to je mestna občina. Tu imajo klerikalno-socialistični magistratni gospodje zopet priliko, da z dejanji dokažejo svoje socialistično pojmovanje, o katerem še dosedaj v Mariboru ne vemo nič povedati.

—o—

POGODBA

med trgovskimi nastavljenici trgovskega gremija in trgovskim gremijem v Mariboru

z dne 26. septembra 1922, sprejeta na občnem zboru trgovskega gremija dne 14. oktobra 1922.

I. Trgovski nastavljenici se razdeljujejo na tri kategorije glede na službeno dobo in sicer:

- a) od 1. do 4. službenega leta z najmanjšo mesečno plačo od K 2400.— do K 4000.—;
- b) od 5. do 8. službenega leta z najmanjšo mesečno plačo od K 4500.— do K 6000.—;
- c) od 9. do 12. službenega leta z najmanjšo mesečno plačo od K 6500.— do K 7500.—. Oženjeni dobivajo 20% več.

Vsak trgovski nastavljenec ima po 12 letnem službovanju pravico vsaki dve leti do poviška mesečne plače od K 200.— in sicer petkrat.

V službeno dobo se šteje vsa služba nastavljenca, ki jo je vršil v smislu § 1. zakona o trgovskih sodrudičih.

2. Oni trgovski pomožni delavci, ki jih ne štiti nobena druga pogodba, imajo pravico:

- a) izpod 18. leta do tedenske plače od K 400.— do 600.—,
- b) nad 18. letom do tedenske plače od K 610.— do 1000.—.

Razentega imajo pravico po preteku enoletnega službovanja pri enem delodajalcu do 10 dnevnega, po preteku 5 let do 14 dnevnega in po 10 letih do 21 dnevnega plačanega dopusta.

3. Blago, ki ga rabi nastavljenec za se in svojo družino, se mu zaračuna po prodajni ceni, a ga plača po lastni ceni.

4. Vsaka služba se sklepa na podlagi pismene službene pogodbe. Pri že obstoječih službenih razmerah se mora pogodba v najkrajšem času pismeno formulirati. Vse določbe ki ne odgovarjajo tej pogodbi, so neveljavne. Kakor tudi poslalshanja v že obstoječih pogodbah in dogovorih so nedopustna. Pogodbe, ki se s temi določili ne strinjajo, se morajo odobriti od zaupnikov trgovskih nastavljenecv.

5. Glede delovnega časa in zaupnikov so veljavna zadevna zakonita določila.

6. Ta pogodba je obvezna za vse članke trgovskega gremija. Iz te pogodbe nastale prepire razsodi razsodišče, v katero odpošljeta obe stranki po 5 članov, ki se zopet zedinijo na nevtralnem predsedniku. V slučaju, da razsodišče ne pride do sklepa, je pristojna okrajna sodnica v Mariboru.

Zahteva za zvišanje ali znižanje plače se mora staviti 14 dni prej, predno stopi nova plača v veljavo in sicer le tedaj, če se cene prehranjevalnih potrebščin za 20% zvišajo ali znižajo. Kot podlaga za to služi seznam mestnega magistrata v Mariboru z dne 1. oktobra 1922.

Ta pogodba ostane 1 leto v veljavi. Če se 14 dni pred potekom ne odpove, velja še nadaljino leto.

Odpoved te pogodbe zavezuje k sklenitvi nove pogodbe.

7. Bolniško blagajno in dohodninski davek plačuje delodajalec.

8. Pogodba velja od 1. oktobra 1922.

Pomočniški zbor trgovskega gremija v Mariboru.

Trgovski gremij v Mariboru.

Opomba. Vse druge zahteve, ki niso navedene v tej pogodbi, kakor n.

pr. plača učencem, novoletna darila in drugi prispevki za gg. šefe niso obvezne.

Razno.

- Dolgo ime. Na londonski univerzi je letos vpisan mladi dijak s Ceylona, ki se imenuje: Nanayakkoragodakandearrachchige Harmains de Silva Wijesekera. Tega imena si že sedaj gotovo nihče ne zapomni, kaj bo pa še, če dobi razne akademične titule?

Podgane v Berlinu so se tako razmnožile, da je policija odredila dva dni, ob katerih se mora po vsem mestu napraviti lov na podgane ter je izdala v to svrhu posebna navodila za zatiranje te nadloge. V zadnjem času se je namreč pojavilo toliko podgan, da so v nevarnosti vse zaloge živil, bodisi v skladiščih, kletah ali zasebnih shrambah.

Zahtevajte v vsaki gostilni „Tabor“.

PATRIA

Veterinarska uprava

Državna kontrola

Brzojavi: PATRIASERUM SUBOTICA

SOBOTICA 60 - BEOGRAD 753

ZASUŠITNA ZNAMKA

ZAVOD ZA PROIZVAJANJE SERUMOV BEOGRAD-SUBOTICA

PRVI DOMAČI PROIZVOD

ki proizvaja in razpošilja zaščitno in zdravilno cepilo in serum v vsaki količini in vedno v svežem stanju zoper sledeče bolezni: BEDRENICA (VRANIČNI PRISAD), SVINJSKA KUGA, SVINJSKI VRBANAC (RDEČICA), SVINJSKA SEPTIKEMIJA (ZARAZA), KOLERA PERUTNINE, ŽDREBEČAK (SMOLIKA), EPIDEMIČNI POBACAJ (POMETAVANJE), PETEHIJALNA GROZNICA I. T. D.

Proizvajamo nadalje MURINO za pokončavanje miši in RATINO za pokončavanje podgan.

Brezplačno stavljanje diagnoze Brezplačne strokovne informacije

MARIBORSKA TISKARNA D.D.

Centrala: Jurčičeva ul. 4. Podružnica: Strossmayerjeva ul. 5.

Izvršuje vsa v tiskarsko, litografsko in kamnotiskarsko široko spadajoča dela, kakor: knjige, brošure, cenike, računske zaključke, letake, lepake, vabila, račune, razpredelnice, pisma in pisemske zavitke, osmrtnice, posetke, račune ter vse tiskovine za občinske in druge urade. Naročila se točno izvrše ter se zaračunajo najceneje.

Centrala:
Telefon
št. 24.

Podružnica:
Telefon
št. 3/VI.

Tiskarna je opremljena z najmodernejšimi
in najnovejšimi stroji in črkami.

Bernhard Kellermann:

PREDOR.

Roman.

(Dalje.)

(85)

»Zdaj imam mnogotera pogajanja, ki mi jemljejo ves moj čas.« je Allan odklonil in Lloydovo pismo natrag, da ga odpre.

»No, pa drugikat! Good bye!« je Ethel vzkliknila dobro volje in odšla.

Lloydovo pismo je vsebovalo samo nekoliko besed. Bilo je brez podpisa: »Pazite na S. W.«

S. W. je bil S. Woolf. Allan je zaslišal, kako mu je na naglem kri v ušesih zašumela.

Ce ga Lloyd svari, to ni brez vzroka! Ali ga ima na sumu Lloydova slutnost? Ali so kaj spazili Lloydovi ogledniki? — Obšle so ga zle slutnje. Denarni posli niso bili njegovo opravilo in nikoli se ni pobrigal za upravno področje S. Woolfa. To je bila stvar uprave sveta in vsa ta leta je šlo izvršno.

Nemudoma je k sebi pozval Rasmussena, Woolfovega namestnika. Tako, da ga ni moglo ni najmanj presenetiti, ga je naprosil, naj mu nasvetuje komisijo, katere bi z njim, Rasmussenom, natančno ustanovila, kaj se sedaj predorskega sindikata denarstveno

stanje. Rad bi v kratkem začel z nadaljevanjem gradnje in želi zvedeti, kolike vsote bi se dale v najbližnjem času dale nakazati v izplačilo.

Rasmussen je bil odličen Šved, ki si je evropske ljudnostne oblike očeval ves čas svojega dvajsetletnega bivanja v Ameriki.

Priklonil se je ter vprašal: »Želite, da Vam postavim komisije predložim še danes, gospod Allan?«

Allan je odkimnil: »Tako zelo se ne mudi, Rasmussen. Pač pa mi jo predložite jutri dopoldne. Ali bo dotlej odbrana?«

Rasmussen se je nasmehnil. »Seveda bo!«

Ta večer je Allan uspešno govoril na zborovanju odposlancev rudarskih društev.

Ta večer se je Rasmussen ustrelil.

Ko je Allan zvedel, je prebledel. Neutegoma je pozval S. Woolfa nazaj in takoj odredil tajno revizijo. Brzojav je igral dan in noč. Revizija je našla zmešnjava, ki je ni bilo moči razmotiti. Pokazalo se je, da so poneverbe, katerih visokost se trenutno ni dala ustanoviti, prikriti z lažnimi vknjižbami in pretkanimi manipulacijami. Ali zadeva krivda Rasmussena ali S. Woolfa ali druge, se ni dalo spoznati takoj. Nadalje se je izkazalo, da je Woolfova lanska bilanca dejanske razmere zastirala in da skazuje rezervni zaklad primanjkljaj šest do sedem milijonov dolarjev.

7.

S. Woolf se je peljal čez svetovno morje, ne da bi količkaj sumil, da ga spremljata dva detektiva.

Ko se je uveril, da je to najboljša, je Allana o izgubah obvestil. Pripomnil pa je, da se utegnejo te izgube do malega popraviti z drugimi dobičkom obetajočimi transakcijami. Potem mu je odleglo. Ko je po brezličnem brzojavu doznal, da se je Rasmussen ustrelil, ga je izpreletela groza. Nato je drevil v New York brzojavko za brzojavko. Izjavljal je, da jamči za Rasmussena in bo neutegoma odredil revizijo. Allan je odvrnil, naj nikar ne brzojavlja, ampak naj se pri njem zglaši, brž ko dospe v New York.

S. Woolf ni slutil, da je nož za njega že pripravljen. Še zmerom je upal, da mu bo moči, revizijo voditi osebno, in da se že nekako izhomota. Nemara ga pokojni Rasmussen celo otme! Za to, da se vzpne na kopno, je bil odločen storiti karkoli — če bi bilo treba, tudi lopovščino. Saj tisto, s čimer bi se pregrešil nad pokojnim Rasmussenom, lahko popravi na ostali njegovi obitelji.

Toliko da je parnik v Hobokenu pristal, je Woolf že sedel v svojem caru in krenil na Wallstreet. Velel je, naj ga precej javijo Allana.

Allan ga ni pustil k sebi takoj in S. Woolf je čakal pet minut, deset minut, četr ure. Njegova osuplost je naraščala, a srčnost, s katero se je bil založil do grla,

mu je z vsako minuto upadala. Ko ga je Allan naposled pustil predse, je S. Woolf razmajanost svoje svesti prikrival z nadušljivo zasopjenostjo, ki je bila slišati povsem naravna.

S trdim klobukom na tilniku, s smotko v ustih je vstopil in začel govoriti že med vrati. »Dolgo pa traja, preden pustite svoje ljudi k sebi, gospod Allan, to bodi povedano!« je zahropotal očitajoč in tolsto smejoč se ter se odkril, da si otre čelo. »Kako se kaj imate?«

Allan se je vzdignil. »Ali ste Vi, Woolf,« je izpregovoril mirno, z glasom, ki ni razodeval ničesar, in je z očmi nekaj iskal po svoji pisalni mizi.

Allanov ton je Woolfa zopet opogumil, zopet se mu je zasvetilo. Toda na naglem ga je po hrbtu izpreletelo kakor od ledenomrzlega noža, ko ga je Allan nazval samo »Woolf«, a ne »Mr. Woolf«. Da bi ga Allan obgovoril tako po domače, si je nekoč iskreno želel, zdaj pa se mu je zdelo, da to ne pomeni nič dobrega.

Stokajoč se je sesedel na stol, odgriznil novi smotki končino, da so mu zobje klepnili, ter smotko zapalil.

»Kaj menite o Rasmussenu, gospod Allan?« je začel ves zasoplen in mahal z vžigaličco, dokler ni ugasnila; potem jo je vrge na tla. »Tak nenavadno nadarjen človek! Skoda ga je! Leško bi naju zbrodil lepo reč, Bog ve, da je res! Pa, kakor sem že brzojavil, jamčim za Rasmussena jaz!«

Premolknil je, ker ga je zadel Allanov pogled. Ta pogled je bil hladen, nič drugega. Bil je v toliki meri brez vsega človeškega sočutja, vsega človeškega zanimanja, da je učinkoval žaljivo in S. Woolfu na naglem usta zaprl.

»Rasmussen je poglavje zase,« je Allan odvrnil, kakor da obavlja opravilo in z mize vzel sklad brzojavk, »ne bova se lovila po ovinkih, ampak bova govorila o Vas, Woolf!«

Okoli Woolfovih ušes je žvižgal leden piš. Sklonil se je na spred, prhnil z ustnicami ter prikimal, kakor človek, ki sprejema grajo in priznava svojo blamažo. Potem je soplil iz globine svojih prsi in dejal z resnim, žarnim pogledom: »Brzojavli sem Vam že, gospod Allan, da to pot nisem imel srečne roke. Bombaž sem prodal za teden dni prezgodaj, ker me je moj liverpoolski opravnik, ta idiot, vrnal v kozji rog. Kositer pa prepozno. Žal mi je izgub, a se dalo popraviti. Ni baš nasladno, če kdo mora priznati da je imel v glavi govno, verjemite!« je končal in se ječ v stolu vzravnaval ter se pridušeno zasmejal. Allan ta smeh, ki naj bi zvenel kakor obtožba samega sebe in prošil priznane, se mu ni nič kaj posrečil.

(Dalje prihodnjic.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

ARKO COGNAC MEDICINAL

Mala oznanila.

Učenec za knjigovodstvo se sprejme takoj. Hrana in stanovanje mu je preskrbljeno. Knjigovodna industrija Vilko Weigl, Maribor, Jurčičeva ulica št. 8. 2204 3-2

Dajem pouk v glasovirju za začetnike po nizkih cenah; tudi nemško konverzijo proti hrvatski. Naslov v upravnstvu. 2220 2-1

Stavbena parcela, 400 m², vrt, na lepem prostoru in pasji hlev se prodaja. Naslov se izve v upravi. 2222

Automat za gostilno, jako dobro ohranjen, po vrlo nizki ceni za prodati. — Vprašati: Jezdarska ulica 8, Šušteršič. 2221

Spalna oprava iz mehkega lesa, dobro ohranena, se po ceni prodaja. Zrinjskega trg 7, I. nadst., levo. 2225

Zimska suknja za dečka od 12 do 16 let se prodaja. Tattenbachova ulica 16, III. nadst., vrata 21. 2217

Na prodaj: Otroška postelja z madraci 450 D. velika nova miza iz trdega lesa, 3 velike nove omare, nočne omare, divan 160 D, umivalnik z ogledalom, kompletna spalna garnitura z jedno posteljo, toaletna miza, žima kg 25 D, kompletna postelja, pregrinjala za postelje, dve postelji iz trdega lesa a 140 D, preproga, namizni prt, rjuhe, velika sobna kredenca 1300 D in dr. Vpraša se: Rotovski trg št. 8, I. nadst., levo. 2223

Učitelj-šolnik - maturent želi instrukcija. Naslov pustite v upravi. 2227

Delavci se vzamejo na hrano. Gosposka ulica 23 pri hišnici. 2230

Sprejme se več gospodov na hrano. Mlinska ulica 2, gostilna Stossler. 2240

Gostilna „Pri treh ribnikih“. Vsake nedelje koncert. Začne tek ob 15. uri. 2232

Dobro mleko se dobi v mlečarni Ivana Golob v Slovenski ulici 16. 2237 10-1

Zimska suknja, dobro ohranjena, za gospoda srednje velikosti, na prodaj. Aleksandrova cesta št. 11, III. nadst., vrata 11. 2228

Vedno sveže kranjske klobase, sirovo in čajno maslo, ter razne delikatese pri Vinko Kestan, delikatesna trgovina, Maribor, Aleksandrova cesta št. 18. 2229

Pekarija, gozd, sadni vrt in njive na lepem kraju ob glavni cesti na prodaj. Cena 900.000 kron ter vse potrebščine za obrt. Naslov se izve v upravi lista. 2238 2-1

Higijenična brivnica se vsem priporoča. Prvovrstna postrežba. Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva ulica 9. 1250

Suhe gobe, lipovo cvetje, brinjevo olje in poljske pridelke plača najbolje tržnica Sire-Rant, Kraaj, telet. int. št. 9, in nudi po najnižjih cenah na debelo sladkor, riž, olje, kavo itd. Prosim za ponudbe gob z vzorci, 1463

Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča. 3

Dva lepi sobi s pohištvom in posebnim vzhodom, v sredini mesta in na prometnem kraju se iščejo za takoj. Ponudbe pod „Prometni centrom“ na upravo „Tabora“. 2211 4-2

Znižane cene! Bele srajce po D 85— prodaja samo B. V. selinovič i Komp. Maribor, Gosposka ulica št. 26. Znižane cene pri vsem blagu. 2199 10-2

Kompletna spalna soba, mehki les, se prodaja za K 7000—. Franjo Ambrožič, Grajska ul. št. 2 v gradu. 2202 2-2

Lepa zimska suknja za častnike na prodaj. Cankarjeva ulica 2, II. nadst., vrata 8. 2196 3-3

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti **PALMA** kaučuk potpevalne in potplate

2035 8-2

Seno, slamo, drva, premog, žito, krompir, sadje in druge delovne pridelke kupuje in prodaja **ANDREJ OSET**, Maribor, Aleksandrova cesta št. 57. Telefon št. 88. 1328

Zahtevajte povsod „TABOR“!

Zamenjam stanovanje

v Sodni ulici, obstoječe iz dveh lepih čednih sob, kuhinje in vsemi pritliklinami, z električno razsvetljavo, za večje od treh do štirih sob z električno razsvetljavo, kjerkoli si budi v mestu na levem bregu Drave. Naslov se izve v upravi.

Odda se jako dobra hrana (dnevno pečenka in močnata jed). Naslov v upravi. 2210

Tovarniško poslopje

hlev, gospodarsko poslopje ali kaj sličnega, pravno za prezidavo za tovarno v Mariboru ali bližnji okolici, se išče v najem. — Ponudbe na I. Malé, Konjice. 2194 3-3

HRVATSKI RJAVI PREM OG

IZ PREM OG OVNIKOV:

Ladanje	Din 33—	
Ključarovi	34-50	za
Konjščina	36—	100
Zlata-Bistrica	37-50	kg
Cerje Tužno	38—	

Bukova drva zagorivo „ 770— za m³ franko stanovanje oddaja vsako množino trvdka

F. & A. UHER

veletrgovina z drvmi in premogom

Maribor, Slovenska 8

TELEFON 344

DELNIŠKA PIVOVARNA LAŠKO

naznanja, da je otvorila **ZALOGO PIVA V MARIBORU**

— ki se nahaja —
V ALEKSANDROVI CESTI ŠT. 12

TRGOVSKA BANKA D. D. - PODRUŽNICA MARIBOR -

si usoja javiti, da je prejela z odlokom Generalnega Inspektorata Ministrstva financ v Beogradu I. Br. 15.246 z dne 25. okt. 1922

DOVOLJENJE

za nakup in prodajo deviz in valut v smislu deviznih odredb. — Priporoča se za izvrševanje vseh v bančno stroko spadajočih poslov. — 2216

Pisarna se nahaja začasno v Gregorčičevi ulici št. 12, II. nadstropje, desno. — Priporoča slavnemu občinstvu svoje izbornne izdelke. — — — 2235

Znižane cene sira!

Krasen Polemendolski planinski sir (veliki hlebi)
Polnomastni trapistni Eidamski à la Parmesan
Polenovka (Bakalar) Hmarfest
SALUBRA, otročja redilna moka, edino najboljšo
najcenejše sredstvo za dojenčke in rekonvalescente.
dobiti v vseh trgovinah in lekarnah v dozah po
250 gr à K 36.—.

Dalmatinsko olivno in fino namizno olje
Dnevna razposiljatev po pošti in železnici na vse kraje.

Hmelak in drug, Maribor

Slomškov trg

Telefon interurban 158. Brzjav: Hmelakomp.

Zahtevajte cenike!

2-2

Zaklane

živovrstne pitane svinje

garantirano 75% slanine,
kilogram po K 84.— pri

2-2

Knafelc & Suc, klavnica.

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapeln. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproga

Zaveso

Blago zapohištvo

Posteljno perje

izvanredno nizke cene
v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gospodsk. ulica št. 20

Pirhanova hiša.

207 Svo boden og. 221

Čenik brezplačno

Pristopajte
k Jugoslovanski
Matici.

MARASCHINO „MORPURGO“

ČAŠICA TEGA DELIKATNEGA LIKERJA JE NEOPISLJIVI UŽITEKI

PRIPOROČENI

COGNAC „DALMATIA“ MEDICINAL

IN DRUGI IZBRANI LIKERJI, SIRUPI IN ŽGANJA

Prva odlikovana dalmatinska
parna destilerija

A. MORPURGO - SPLIT

Zastopnik: **SIGMUND SCHILLER - ZAGREB**
2126 2-1 Gunduličeva ul. št. 1 (dvorišče)

Sirite povsod naš list!

SLAVENSKA BANKA

D. D.

Podružnica Maribor,

Aleksandrova cesta št. 11

(preje Jugoslovanska Union-Banka, oziroma
Mariborska eskomptna banka.)

Zagreb Ljubljana Beograd

Bjelovar, Brod n/S., Celje, Dubrovnik, Gornja
Radgona, Kranj, Monoštor (Baranja), Murska
Sobota, Osijek, Sombor, Sušak, Sabac, Sibe-
nik, Skofja Loka, Velikovec, Vršac.

Agencija: Buenos Aires (Argentina).

AFILIACIJE:

Budapest: Balkan Bank r. t.

Split: Jugoslovanska Industrijska banka.

1933

Wien: Bankhaus Milan Robert Alexander.

Delniška glavnica in rezerve
ca. K 200,000.000.—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

ATELJE MAKART

SAMO GOSPOSKA ULICA 27
NASPROTI HOTELA „PRI ZAMORCU“

Razstavi v nedeljo 12. novembra
t. l. v svoji izložbi nove slike

Posebno opozarjamo na na čisto nov način
izvršene paste, ki so zelo primerni za

BOŽIČNA DARILA

kakor tudi na fotografske radiranke, oljnate slike i.t.d.

Od jutri dalje bodo razstavljene sklike
omenjenega ateljeja tudi v izložbenem
oknu tvrde **Martinez**, Gospodsk. ul. 18

2224

NAZNANILO.

Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem se odločil, upoštevajoč nastale razmere vsled porastka
vrednosti dinarja

cene vsemu blagu za 20% znižati.

Vsakomur je dana možnost, se prepričati o zgoraj navedenem, ker je v moji trgovini cena na vsakem pred-
metu vidno označena, ter se bode pri nakupu ta cena znižala za 20% oziroma plača stranka na blagajni 20%
manj kot znaša njen celoten račun. Od tega popusta je izvzeto samo blago, došlo po 1. novembru, ker so cene
temu blagu določene itak že na podlagi današnje vrednosti dinarja, toraj je tudi to blago za 20% do 30% ceneje
kot dosedaj.

Zaloga manufakturnega blaga

za gospode

angleškega in češkega sukna

za dame

2200 3-2

Največja izbira vseh vrst modnega blaga za gospode:

Perilo, samoveznice, klobuki, nogavice, čevlji itd. vedno najnovejše v najboljši kakovosti.

JOSIP KARNIČNIK, Maribor, Gospodsk. ulica št. 15.

